

"SANDARA"

Leidžia kas ketvergas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.

PRENUMERATA METAMS:

Suvenytose Valstijose \$2.00
Kitose viešpatystėse \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"

Published Every Thursday
By the Lithuanian National League
of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 21 Tel. South Boston 52015.

South Boston, Mass., Gegužio (May) 22 d. 1919 m.

Metai VI.

Nepasidalina Vokietijos Laivais

NEPASIDALINA VOKIETIJOS LAIVAIS.

Vokietijos laivų klausimas neduoda ramybės taikos konferencijai: Anglija visą laiką spiriasi, kad visi Vokietijos laivai, kurtus sukufiskavo Amerika, turi priklausyti Anglijai, kadangi šioje karėje Anglija nusuto didelę dalį savo laivyno. Italija, Brazilija ir Graikija reikalauja sau tų Vokietijos laivų, kurie tapo konfiskuoti minėtų valstybių prieplaukose.

Amerikos atstovai laikosi tos nuomonės, kad internuoti Amerikos neutralėse prieplaukose laivai negali būti skaitomi prie užgriebtų talkininkais mušių laike. Amerika tuos laivus nupirks nuo vokiškų savininkų.

NESUTIKIMAS VOKIETIJOS DELEGATŲ TARPE.

Paryžiuje manoma, kad nuvykusis atgal Vokietijon grafas Rancau daugiausia nesugrįžs Francijon, kadangi jo nuomonė kas-link pasirašymo taikos išlygų griežtai skiriasi nuo kitų Vokietijos delegatų nuomonių.

Grafas Rancau reikalauja, kad taikos išlygos būtų pasirašyta taip, kaip paduota. Bet kiti delegatai, išskiriant mažumą, ir Vokietijos finansistai šaukia, kad jokių būdu negalima pasirašyti tokių taikos išlygų, kokias pasiūlė talkininkai.

RUMUNAI NEPATENKINTI.

Kadangi taikos konferencija dalį Banatijos paketino Serbijai, tat Rumunijos delegatai išreiškė nepasiganėdinimą ir pragrašino apleisti taikos konferenciją. Keturių didžiųjų valstybių delegatai deda visas pastangas, kad kaip nors nuraminti Rumuniją.

VOKIETIJA NUSTOJO 6,873,410 ŽMONIŲ.

Berline oficialiai tapo paskelbta, kad iki 30 d. bal. 1919, Vokietija nustojo 2,050,460 užmuštais, 4,207,028 sužeistais ir 615,922 žuvusius be žinios.

PRANAŠAUJA NAUJĄ KARĘ.

Buvusis Am. pasiuntinys Turkijoje, H. Morgentow sakydamas prakalbą Amerikos armijai pasakė:

"Eidami namo nesakykite žmonėms, kad karę pasibaigė. Mes turime prisiruošti prie didelės kovos, prie didelių aukų, prie sunkios atsakomybės.

"Ivairūs ir prieštaraujanti šalių reikalavimai taikos konferencijoje negali būti išpildyti. Žmonija turės ginčus ir nesutikimus. Gal už kokių 15-20 metų, tautų lyga išvaduos pasaulį, o Amerika sulos svarbiausią rolę."

OMSKO VALDŽIA PERSPĖJA AMERIKĄ.

Washingtonė sukėlė daug kalbų Omsko valdžios pranešimas Amerikos armijos vadui Rusijoje, kad Amerikos armija nebut vedama gilyn į Rusiją. Motyvuojama tuomi, kad nežinant oficialio Amerikos atsinešimo linkui Rusijos įvaroma daug baimės Rusijos žmonėms.

Iš Paryžiaus pranešama, kad Omsko valdžion įėjo du nauji nariu ir abu bolševikų šalininku.

Kolčakas ketina šaukt įsteigiamą susirinkimą, kaip tik Sibiro armija užims Maskvą.

DIDELIS STREIKAS.

Vinnipege, Kanadoje, 30,000 metalo darbininkų išėjo į streiką po to, kaip darbdaviai neišpildė darbininkų reikalavimų. Prie streiko prisidėjo virš 60 unių.

PROTESTAI PRIEŠ POGROMUS.

New Yorke 400,000 unių darbininkų geg. 21 d. turėjo masinį mitingą - demonstraciją protestui prieš lenkų užpuolimus ant žydų Lenkijoje. Taipgi bus protestuojama prieš žydiškus pogromus Rumunijoje.

Taipgi 400,000 New Yorke darbininkų protestuoja prieš skriaudžiamus Europoje žydus. Tokis protestas geras dalykas. Bet lietuvių raudonieji ir juodieji bolševikai priešinasi, kuomet Amerikos lietuviai bendrai, Seime, nori užtarti, atminti, pasirupinti skriaudžiančiais savo broliais Lietuvoje.

SUVAŽINĖTA MILIJONIERIUKAS.

Washingtonė geg. 19 d. moteris važiuodama automobiliu suvažinėjo 9 metų vaiką McLean. Tas vaikas kaitėsi turttingiausiu Amerikoje, nes turėjo jam paliktų pinigų šimtą milijonų doliarų. Vaiko tėvai laike ne laimės buvo išvažiavę į kitių turtinuočių draugijos pasėdį.

Apie šio vaiko mirtį didžiausius straipsnius rašo visi laikraščiai. Rašo net ir tie, kurie visai nesumini žūstančių darbininkų vaikų, kuomet jų tėvai kankinasi dirbtuvėse.

GIRTUOKLIAI NEPASIDUOS.

"Mes nedasileisime, kad čia būtų carizmas, — sako prohibicijos priešininkai. Šios savaitės pabaigoje New Yorke bus "šlapiųjų" paroda. Laukiama "šlapumo" šalininkų delegatų iš Bostono, Baltimore, Philadelphia ir kitų miestų.

Bavarijoje vokiečių valdžios kariuomenė sušaudė 72 Rusijos belaisvius.

Kolčako armija užėmė Samarą.

Kongreso Darbai.

Prasidėjo 66-to Amerikos kongreso sesija. Svarbiausi kongreso darbai yra šie:

Užtvirtinti laivyno ir armijos karės išlaidų bilas.

Išrišti geizkelių klausimą.

Išrišti prohibicijos klausimą.

Istatymai apie davimą žemės buvusiems kareiviams ir bedarbiams.

Darbo įstatydavystė etc.

Senatui reikia peržiūrėti ir užtvirtinti taikos sutartį ir tautų lygos konstituciją.

AMERIKA IŠTRAUKS ARMIJĄ IŠ FRANCIJOS.

Suprasta, kad prezidentas Wilsonas pasikalbėjime su generolu Pershingu yra nutarę iki 1 d. liepos ištraukti iš Francijos visą Amerikos armiją ir pargabenti Amerikon.

DAUG MIRČIŲ SMYRNOJE.

Iš Salonikų pranešama, kad talkininkų užėmimas Smyrnos neapsiėjo be kraujo praliejimo. Turakai atkovo išsėdancius talkininkus, ypač graikus. Žuvo daug žmonių abejose pusėse.

Britų italų, ir francuzų armija taipgi išsėdo Smyrnoje. Prieplaukoje yra daug talkininkų kariškų laivų. Francuzai užėmė tvirtovę, graikai svarbiausias miesto įstaigas, o italai su britais valdo priemiesčius.

UKRAINOS ATSTOVAI AMERIKOJE.

I Ameriką pribuvo Ukrainos atstovas. Jis priklauso prie Ukrainos liaudininkų partijos. Apsistojo New Yorke.

Varšavoje du lenkai tapo areštuoti už pasikesinimą šauti į Paderewskį.

Chicagoje streikuoja 3000 pieno išnešiotųjų. Reikalauja pakėlimo algos nuo 26 iki \$35. ir komisijos.

Lenkai Smaugia Lietuvius.

Iš Kauno pranešama, kad lenkų armija, kaip tik užima Lietuvos teritoriją, visus gyventojus verčia kalbėti vien tik lenkiškai. Tai žvėriškumas, kokio dar joki užgriebikai taip žiauriai ne praktikavo.

Gardine lenkai primušė generolą Damiliauską.

Lenkai apiplėšė ir išgriovė daugybę Lietuvos kaimų ir miestelių Gardino ir Vilniaus gubernijose ir pridarė Lietuvai nuostolių apie ant \$60,000,000.

PRUSAI NEPASIDUODA LENKAMS.

Rytų Prusijos gyventojai perimti karinio upo. Juos prie to privedė lenkų imperialistai, kurie užpuldinėja ir terioja Prusų gyventojus. Visoje Prusijoje paskelbta mobilizacija gynimuisi nuo lenkiškų užpuolikų.

MUŠIAI TIES KRONŠTADTU.

Anglijos laivynas šaudėsi su bolševikų laivynu ties Kronštadu laike 35 minučių. Vienas bolševikų laivas nuskandinta, kitas sugadintas. Bolševikai pasislėpė Kronštade.

SKAITYTOJŲ DOMAI.

Sekančiame "Sandaros" numeryje bus paskelbta raštų konkurso pasekmės ir pradėsime spausdinti konkursinius raštus. Bus daug puikių raštų. Skaitytojai, paraginkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti "Sandarą".

"Sandara" turi savo korespondentus įvairiose šalyse ir komunikacijai su sitvarkius gausime daug raštų iš užrubežių, žinoma, daugiausia iš Lietuvos.

"Sandaros" Redakcija.

POPIEŽIUS VIS UŽ VOKIETIJĄ.

Popiežius su pagelba viso Vokietijos episkopato kreipėsi į taikos konferenciją su peticija, kad talkininkai pasigailėtų Vokietijos ir atleistų jai už pasaulio išgriovimą. Reiškia popiežius visą laiką eina drauge su Vokietijos militarizmu, o mūsų klerikalai jį gina ir garbina už tai, kad jis norėdamas ilgiau išnaudoti lietuvius, priketino lietuvišką kardinolą Lietuvai.

AVIATORIŲ LENKTYNĖS.

Londonė oficialiai tapo paskelbta, kad Harry Kawkerio biplanas, kuriame jis lėkė per Atlantiką, rasta ne toli Airijos pakraščiu. Hawker ir lieut. - komandierius Mackenzie Grieve žuvo.

Iki šiol nežinia kas gaus tą \$50,000, kuriuos paskyrė Daily Mail pirmam perlėkusiui Atlantiką aviatoriui.

A. C. Read iš Newfawlando jau laimingai dalėkė iki Azors salų, darydamas apie 90 mylių į valandą.

FRANCIJAI KARĖ LĖSAVO ARTI

\$38,000,000,000.00

Apskaitliuojama jogei ši, didžioji pasaulio karė, Francijai lėšavo \$38,000,000,000. Tik vienas 1919m. valdiškos išlaidos siekė arti \$3,000,000,000. Tai bent suma!

Gerb. A. M. Martus, AL. TS. vice-pirm. greitai laiku keliaus Lietuvon. Išvažiuos taip greit, kaip greit pavyks visus reikalingus formališkumus atlikti. Kas nori perduoti laiškus savo giminėms arba susirašyti su p. Martum, kreipkitės šiuom adresu: A. M. Martus,

120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIU

Seimas
Chicagoje

"LIETUVIŲ VAKARAS"

AUDITORIUM,
Nedėlioje, BIRŽELIO 8 d.,
7:30 valandą vakare.

Pradedant 9 valandą ryto.

SEIMO SESIJOS
MORRISON HOTELYJE
BIRŽELIO 9, 10 ir 11 d. d.

SEIMO BANKIETAS

MORRISON HOTELYJE
Utarninke, BIRŽELIO 10 d.
8 valandą vakare.

Kas Nori LIETUVAI NEPRIGULMYBĖS, Lai Nepraleidžia SEIMO.

Neprigulmybė
Lietuvoje

Lenkų Imperialistų Intrigų.

Šiandien lenkų imperialistai deda visas pastangas, kad kaip nors Lietuva užgriebtų. Deja, jiems prie Lietuvos lengvai negalima prieiti, mat lietuvių dviasia pakilus ir gerai pažįsta lenkų klerikalinę "ponišką" leteną ir nepasiduos lenkiškam jungimui. Del to dabartiniai lenkų imperialistai daro įvairias suktynes arba intrigas, kad kaip nors Lietuvą užgriebtų.

Mes turim gerai įsitęmę ir atminti, kad lenkų imperialistai sau pasitraukę garsųj Amerikos laikraštininką Frank Simonsą, kuris lenkų lupomis per New York Tribune, Bostono Heraldą ir per kitus Amerikos laikraščius viešai pamelavo, sakdamas, kad lietuviai yra slavai; kultūriškai žiūrint yra lenkai ir nuo lenkų remano atsimesti, tikti vokiečiai išsavojoja "neprigulmingą Lietuvą". Simondsas priverstas buvo atsistatęsiog pavadiną vokišką "trikšmę", lietuvių surado tik 250 tūkstančių. Prieš tolį Simondso melą lietuviai užprotestavo. Simondsas priverstas buvo atsistatęsiog tyti nuo redagavimo New Yorko Tribune.

Kaip kada budavo pasirodę sąžiniškesnis straipsniai apie lietuvius: kad lietuviai yra ne slavai ir abelrai ne lenkai, bet atskira tauta, turi savo kalbą, literatūrą ir daile, po šios karės nori atgauti neprigulmybę savo tautai, tai ant tokių rašinėlių tuojau buvo atsakyta per lenkų kunigaikštį Gorski, Padarewskį, Dr. Wazą ir kitus lenkų imperialistus, kad tokius rašinėlius rašo vokiški agentai, arba kokie tai bolševikai, kad tuomi palaiyktyti vokišką militarizmą! Kur tiksliai koksai laikraštis budavo teisingai lietuvių politiską sieki apibūdina, tuojau tam pačiam laikraštyje pasirodė lenkų imperialistų atsakmas, kad propagandą už Lietuvos neprigulmybę yra Vokietijos išmisas. Šitokią provokatorišką niekšystę išgalvojo patys lenkai ir po šiai dienai skelbia.

Dabar lenkai gavę progą grūdasi Lietuvon, neva Lietuvą apsaugoti nuo bolševikų. Kas pažįsta lenkus ir žino Lietuvos istoriją, tas žino, ką tas viskas reiškia. Reiškia intrigos priemonę, su kuria prie progos galima būtų Lietuvą užgriebti.

Kad lenkai yra priešingi Lietuvos savystovijai, tai mes visi gerai žinome, apie tai ir mūsų istorija plačiai parodo. Lenkai šiandien taip pat yra priešingi Lietuvos neprigulmybei. Kas skaito mūsų istoriją, tas žino, kad lenkai kiekviename taikos kongrese pakiša intrigas ir žudo Lietuvos savystoviją. Mes žinome, kad Heroldo kongrese 1414 m. buvo prijungę Lietuvą prie Lenkijos. Taip buvo padarę su apgavyste, bet pribuvus Lietuvos valdonui Vytautui į kongresą visos lenkų intrigos buvo iškeltos eikšteni ir lenkiška letena buvo prašalinta nuo Lietuvos. Unija buvo palikta tiksliai kaip draugiška sandara, bet ne amžinas susivienijimas, kaip kad lenkai su keliais lietuviais bajorais buvo sudarę.

Reikia ir tai atsiminti, kad 1430 metuose L. D. K. Vytautas Lucke buvo pilnai pastrengęs lenkiškus ryšius sutraukti ir Lietuvą padaryti neprigulmingą valstybę. Tuomet Vytautas sušaukė Europos didžiūnus ir sulig pritarimu Vokietijos imperatoriaus Sigismundo norėjo Lietuvą padaryti pilnai neprigulmingą ir patsai Lietuvą vodovalauti. Bet, ant nelaimės ir čia lenkai sudarė intrigas... Vytautas staiga mirė. Nekurie istorikai tvirtina, kad ir garsusis lietuvių užtarėjas Vytautas tuo-

met nuo lenkiškų didikų rankų miręs...

Paskiau eikime prie to, ką lenkai iškirto lietuviams Vienos taikos kongrese, po užbaigos "neapolioniškų karių". Vienos kongrese Rusijos caras Aleksandras pasiulė paskirai duoti Lenkijai ir Lietuvai autonomines savyvaldas. Šitam sumanymui pritarė Vokietija, Francija ir Austrija. Čia vėl lenkiški aristokratai, matydami, kad Napoleono pažadėta stipri Lenkija nesistoją, o tik gauna autonomiją po Rusija, lenkai iš piktumo ir pavydo pakišo savo intrigų ranką kongresui, kad Lietuva ne autonomijos negautų. Lenkai sumelavo Aleksandrai I, kad Kauno ir Vilniaus lietuviams nereikia jokios autonomijos, o Suvalkiją turinti norą prisidėti prie autonominės Lenkijos. Aleksandras, nežinodamas tikro dalyko apie lietuvius, taip ir padarė: Suvalkiją priskyrė prie autonominės Lenkijos po Rusija, o Lietuvos teritoriją Kauno ir Vilniaus su Gardino gubernija priskyrė prie Rusijos be jokios autonomijos.

Taip Aleksandras padarė del to, kad lenkai tyčia melagingai painformavo Aleks. apie lietuvius.

Del to ir šiandien mes lietuviai netikime lenkų prižadams, bet juos tiesiog skaitykime Lietuvos amžinai priešais. Netikime, kad jie Lietuvon savo armiją siūnia, kad Lietuvos savystoviją arba neprigulmybę apginti nuo bolševikų užpludimo.

Atminkime lenkų premjero žodžius: "Manome, kad Lietuva yra mūsų". Atminkime Padarewskio pasakymą: "Vilnius ir Tieschenas priklauso mums". Įsitėmyme Dmoneško pasakytą prakalbą Poznaniuje: "Lietuva turi mums priklausyti. Mes gi lietuviams duodame laisvę plėtoti kalbą, turėti mokyklas ir kitas kultūrinės įstaigas."

Protestuokime prieš lenkų veržimąsi Lietuvon.

Šalin Lenkijos imperialistai iš Lietuvos. Mikas Stakėnas. Brooklyn, N. Y.

IŠ A.L.T.T. RAŠTINĖS

IŠ A. L. T. T. RAŠTINĖS.

Posėdis Gegužės 13. Pranešimai Tarybon: 1) Laiškas nuo Ukrainų Nacionalio Komiteto susitarimui ant politikos lauko. 2) Nuorašas iš deklaracijos "Lithuania-Ukraininės Lygos" Europoje, kur išdėstyta pranas bendro veikimo tarpe Lietuvos ir Ukrainos. 3) Pild. Kom. pranešimas apie sudarymą 15.000 dol. biudžeto, kurin mūsų dalies pareikalaujama. 5) Pranešimai Ispild. Kom. iš Washingtono darbų: Rezoliucija Prez. Wilsonui delei Lenkų įsiveržimo Lietuvai; Naruševičiaus / kabiegramos nuorašas, parodąs, jogei Lenkai neįveikė Vilniaus užimti; Dobužio kablegramas, rodas, jogei Vilnių tebeleiko bolševikai; W. U. Telegrafų Co. praneša, jogei galima kablegramu siunesti Lietuvoje per: Panevėžį, Raseinus, Šiaulius ir Telšius. 6) Bendro Tarybų posėdžio protokolai. 7) Liet. Soc. Sąjungos Pild. Kom. negatvius nutarimas linkui seimo. 8) Laiškas nuo p. Balučio delei jo kelionės Europon. 9) Pakvietimas susirinkimui nuo Mažų ir Paverčių Tautų Lygos. 10) Laiškas nuo kunigo Kaulakio delei Lietuvos žemlapių. 11) New Yorko draugijų rezoliucija delei seimo. 12) Laiškas nuo Wilkes Barre, Pa. raugijų su prašymu paaiškinti Tarybos poziciją linkui seimo

r apie vietinio kunigo agitaciją prieš seimą. 13) Centr. Komiteto interpoliacija delei Dr. Bielskio intarinėjimų pranešimuose iš Washingtono. 14) Telegramas nuo Viniko ir Bielskio, jogei Amerikos Maisto Administracija paskyrė Lietuvos viečiausiam šelpimui \$1,000,000.

Nutarimai: 1) Rengti didelę mass-mitingą drauge su Publikacijos Komisią, New Yorke, Carnegie Hall. Geguž. 25. 2) Su Ukrainais išdirbti planą išrinkta komisija. 3) Pild. Kom. susirinkimas atidėti iki Geg. 17. 4) Biudžetui, trečdalis, pareikalauti iš L. N. Fondo, ir paskui padaboti, kad su tuomi besirišas p. Balučio išvažiavimas veikiai įvyktų. 5) Delei mūsų Tarybos stovėinės linkui Lietuvos neprigulmybės pripažinimo ir linkui tam tikslui šaukimo seimo, nutarta: sustatyti memorandumas kuris visoje spaudoje paskelbti ir tam tikrais cirkuliariais. 6) Pareikalauti iš Dr. Bielskio, kad jisai pasiaiškintų apie platina mas netikras žinias su "Lietuvių Dienos" pinigais. 7) Pasiūsti nuo Tarybos, kaip nuo organizacijos, tris atstovus: pp. Purvį, Jankauską ir A. B. Strimaitį į Chicagoje busimą seimą.

J. O. Širvydas, A. L. Taut. Tar. Sekr.

Laiškas iš Odesos.

Domas Šidlauskas nori atkeliauti Amerikon.

Atviras laiškas pp. Dr. J. Šliupui, Mikui Petrauskui, Šimkui, Ot. Širvydui ir kitiems pažįstamiems.

Gerbiamieji! Išbuvęs 3½ metų pabėgėliu ir likvidavęs prekybos reikalus ketinau važiuoti Lietuvon darbuotis prekybos ir pramonės ministerijoje. Tuo tarpu dabar baimė, ar tik Maskolijos bolševikai nepaims Kauną ir visą Lietuvą. Tuomet aš ten nenorėčiau darbuotis ir nevaižiuosiu.

Kadangi iš seno svajoju apie tai, kad pažūrėjus ar ir pasidarbavus Amerikoje, atrandu dabartinį laiką patogiausiu atsiekimui savo svajonių. Visa nelaimė tame, kad čia sunku gauti leidimą išvažiuoti, užsieniuosna. Todel širdingai maldauju Tamsių, mieli vientaučiai, neatidėliodami išgauti iš Suv. Valst. valdžios del manęs leidimą atvažiuoti bent keletai mėnesių Amerikon. Šitam mano elgimosi būdai pritarė ir vietinis konsulas. Gal reikalingos bus sekančios žinio apie mane. Kelionės tikslas: 1) išleisti savo knygą: "Lietuviai! imkimės pramonės ir prekybos, 2) susipažinti su angliškų draugijų organizacija ir veikimu. 3) prisirišūrėti Amerikos gyvenimui. Esu visai sveikas. Gimiau 4. -VIII-1878 m. Reiviečių sodoj, Viekšnių valsč., Šiaulių pav. (gyvenau ilgiausiai Vilniuje). Mokinaus Liepojaus gimnazijoje ir Leipcego Handelshochschulej ir universitatėj. Darbavus kooperacijos ir prekybos dirvoje. Medžiagiškai aprūpinas. Rašytojas - keliauninkas. Nevedęs. Antrašas: Consulate United States of America, Gagol st., 14, Odesa, for D. Šidlauskis. Proviantsky per. 3 kv. 32.

Pilnai pasitikėdamas, kad Tamstos atidarysit man Amerikos duris, išanksto tariu širdingą aciu ir pagarbos žodžius.

Domas Šidlauskis.

Odesoj, 19-III-19.

P. S. Šis kooperatoriaus Šidlausko laiškas iš Odesos buvo išsiųstas 2 mėn. tam atgal, laike talkininkų buvimo Odesoje. Jis atėjo per "Lietuvą". Originalą mums pridavė komp. M. Petrauskas. Kuriuos išsiuntinėta adresatams. Kuomet atvykę Lietuvos valdžios atstovai pradės darbą, tuomet bus lengviaus lietuviams gauti leidimus įvažiuoti Amerikon ir išvažiuoti. —"Sand." Red.

Jaunimo Skyrius.

POEZIJA.

Paparonis.

I. INKVEPIMAS.

Kada ritmas sklindus, Pilnavėdis skambus, Kaip draki voverė šokinėja: Paslapčiausius jausmus, Širdies norus pačius Muzos greit iš akių man atspėja.

Paskui ritmą, mintis — Teko rimo vilnis... Man krutinė, it jura, s iubuoja, Tada eilės gyvai, Lyg miškuose alikai, Paslaptinga galybė kvėpuoja. Kaitri jausmo siela, Lyg ugninė viela, Mano širdį pusiau padalinus — Vis putoja rusti, Lyg toj jura plati, Po audros dar nenusiraminus.

Inkvėpimo kaitra, Kaip juružė audra, It ugnis mano sielą išvalo — Tik putoti krantai Rodo aiškiai rimtai, Kad padėta čia darbo begalo.

II. ANT PR. TŲ EZERO.

(Skiriti dr.-gui K. A. J.) Galvą pasipuošęs Žvaigždžių vainiku, Stuomenį sujuosus Balzganų ruku, Naktelė tylioji Slenka nuo kalnų... Kam namon vilioji? Man ir čia ramu! Susimastęs gludi Mėnuo debesys... Ko širdelė liudi Draugo prieglobsty? Mėnuo, deimantini, Kelkis neužsnusk! Bučkį paskutinį Mudviem dar atsiųsk.

III. GYVENIMO RATAS.

Žinau — purvyną juoda Tur braidžioti žmogus: Pasaulis juk teduoda Nelaimę ir vargus. Bet man žvaigždėlė šviečia Vidut tamsios nakties: Pakilt augštybėn kviečia Sparnais giedrios vilties. Tenai širdis daugybė Naujų atras takų, Per tamsą į šviesybę. Nuo vargo prie džiaugsmų.

IV. FINIS CORONAT OPUS.

Liudnai palinkusia galva Poetas nuošaliai stovėjo, Ir skausmo perimta akta Į minią plaukiančią žūrėjo. Ak, Dieve! kiek jaunų jėgų Į gaują kvailą susilėjo! Ak, kiek pažįstamų, draugų Pavėju šuntakiais nuėjo! Kitkart idėjų milžinai — Šiandieną vėčiū vėjus gaudo: Ant visko vaikiškai, paikai Skrepliais paniekimo spiaudo. Poeta! kogi taip liudi! —Man jie šypsodamiesi sako: Gal, vargše, pats neberandi Gyvenimui idėjos tako? Eik šian pas mus, keliauk sykiu! Atliš veikiai širdis susopus! Keliaukit sau! — aš dar tikiu, Kad finis tik coronat opus. ("Vaivorykštė").

Knygose gyvena mirusieji; knygos mes permatome busimuosius dalykus; knygos karingi dalykai yra sistematizuoti; taikos tiesos paeina iš knygų. Visi daiktai supuna ir pragaišta su laiku. Tiksliai knygos gyvuoja. Saturnas niekad nesustoja ežės tuos, kuriuos jis pagimdo. Ir pasaulio garbė būtų pražuvusi užmirštyje, jei Dievas nebūtų aprūpinęs maruolius su gyduolėmis Knygose.

Omnia Vincit Amor.

Pajautimo Aklumas.

Ant begalinės neišmatuojamos esybės - juros gyvybės šokinėja, kaip berupestingos, žaidžiančios bangų putas...

Tarpe begalinės praeities ir amžinos ateties, ji (gyvybė) joja ant vilniuojančios, virpančios bangos.

Ji banguoja, siubuoja, — džiuginga saulės šviesoje, nuliudusi audroje.

Ji atėjo iš tamsybės į šviesą. Vaikštinėjo, bastėsi, paklydo!.. Ir į tamsybę ji vėl sugrįžta.

Orinės šviesos kibirkštėlės nuolatai išsilieja - apsireiškia iš mistiškai - debesuotos gelmės.

Išsiūsta iš didžios sielos gelmių širdies, apvainikuotas garbės vainiku, apteiktas dieviškomis versmėmis, žmogus niekina save ir žvelgia į tamsybės tyrus.

Tečiau turįs angelo graciją ir Dievo supratimą, apsuptas gamtos procesu, begaliniu, nepertaukiamu, nesustojamam, žmogus neišmoksta nei vienos pusės kuningo kuno reikšmės. arba dvasinės jėgos puikybės.

Tečiau dieviškas kilmėje ir dangiškas likime, jis (žmogus) garbina amžį po amžiaus karakirvį arba mačią, kuomet saulės garbės, kurios šviečia amžinai, niekad nėra paregotos; nepatėmytos sielos emocijos, kurios apvainikuoja visos esybės butybę. Žmogus yra dvasinis.

Bet žmogaus prigimtyje randasi kuniškas elementas, kurs nusilpnina puikesnį pajautimą ir aptamsina akį augščiausiomis visatos garbėmis.

Penkių pajautimų žmogus paprastai stebilinas į prigimtį. Augščiausioji garbė niekad nėra jam atidengta. Jis žiuri be paregėjimo, jis klaidos be girdėjimo.

Jis garbina tiksliai formą. Ir taip garbindamas, jis pradžio garbinimo dvasinę reikšmę. Apjakes su rupestingai apdirbtu Tverėjo rankų dabry, jis netėmija simboliško turtingumo bliksterėjimo — berybių, didelių ir puikių objektų pasaulio turtingumo.

Jis išdėsto žmogų į kuną ir kraują; prigimtį — substanciją, formą ir mašineriją. Jis nemato gražumo smaragdinėj tropikų juostoje, arba žilomis kerpėmis apžėlusiose pievose.

Jis nieko daugiau negali matyti giroje, kaip tik sieksnius malkų; ir jis neišmoksta lekcijos nuo iškilmingos pusės simetrijos arba maišytų rožės varšų.

Jis tiki, kad poetas svaigsta duksta iliuzijoje, kuomet jis tampa ekstatiškas žydraininiuose dažuose, kurie drapiruoja iškilmingai puikius vakarus.

Bet išvilgio žmogus yra simbolistas, kurs mato lygiai žmoguje ir prigimtyje ypatybes augštesnės, negu medžiaginės; ir kurs tiki, su nemirtinu Carlyle'iu, kad tas, ką mes matome akimis ir jaučiame rankomis tėra tiksliai apdangalas, regimos gyvos sielos pasirodymas, kuri slepiasi užpakalyje jo (uždangalo).

Akis negali matyti. Ausis negali girdėti. Ranka negali jausti.

Tai esti vienintelė siela, kuri duoda aštrumą išlaikiniam pajautimui arba nusilpnina emociją viduje.

Siela yra pirma akiai. Ji ištirpina kiekvieną saulės spindulėlį į orarykštę.

Žmonės, nesuskaitomi kaip žvaigždės, žvelgė - stebilinosi į erdvinius, plačius dangaus skliautus augštybėje, bet nieko neparegėjo.

Tiktai Addison'as gieda erdvingo firmamento amžinos garbės giesmes.

Ir amžinai besitęsiančioji saulė švietė ir nusidabrinio kalnų viršunes.

Bet toji scena rado ekspresiją tiksliai Coleridge'io himne.

Mes kasdieną silsimės ant gamtos kruties.

Mes maudomės gamtos gelbėse. Mes stebilinaimės!..

Bet kurs iš mūsų galėtų pasulyti Cowper'io ar Bryant'o tribūtą?

Tiktai Agassiz'ui arba Dana'ui žiauri ir uolinga gamta gieda stebuklingesnę giesmę arba pasakoją nuostabesnę pasaką.

Gana seniai Locke pasakė: "Reikalinga turėti saulines akis, kad regėti saulę".

Nei vienas negali džiaugtis ir gerėtis kalnais, kurs neturi kalnų savo smegenyse.

Tiktai mistras-muzikas gali regėti Mozart'o sielą.

Tiktai artistas - dailininkas gali pažinti Raphael'o protą.

Žiūrint į gamtą, pajautimai paprastai stebilinas; protas mato įstatymus; mėgimas randa grožį ir gėrėjasi daile.

Bet tiksliai siela įgyja augščiausią, dvasinę reikšmę.

Sielos įžvilgis atidengia paslėptą visatos garbę ir puikybę.

Vieton negyvos substancijos, ji padaro ją (visatą) gyva idėja.

Ji randa žmogų kaip molio gabalą; padaro jį dieviškos minties simboliu.

Ji randa maruolius kaip formos garbintojus; prirakintus prie substancijos; apakustus, save žeminančius ir šliaužiančius padaro juos garbintojais to, ką forma simbolizuoja; paliuosuoja nuo medegos ir įveda į idealo šviesybę.

Jie žvelgia į saulę ir dievišką šviesybę; plėtoja dvasinę prigimtį, kuri auga, tarps ir žydės, kada, kaip beapamatinis vizijos audinys, debesiais pridengti bokštai, puikūs palociai, iškilmingi dievnamiai, pats žemės kamuo-lys ir viskas, ką jis paveldėjo —pranyks ir kaip vaidyklingas spektaklis pragaiš, nepalikdamas skysčiausio debesėlio...

Bet jų dvasinė prigimtis pasiliks, bujos ir žydės!

Omnia Vincit Amor.

MINTYS APIE KNYGAS.

Mano knygos yra mano mylimiausi draugai. Jos niekados nestokuoja; jos niekados manęs neapvilia.

***

Knygos ligšiol tebedirba stebuklus. Jos pertikrina žmones.

***

Ateikite, mano geriausi draugai, mano knygos! ir veskite mane pirmyn prie liuosybės, teisybės, meilės, išminties.

***

Tas, kurs dažnai skaito, kada užsimano rašyti.

***

O broli! Eidamas gulti pasiimk knygą su savimi ir skaityk ją, kol užmigs; skaityk ką nors, kas yra puikus ir vertas palaikyti atmintyje. Paskaitęs kiek, apmąstyk visa tai giliai, kol paskęsi saldaus miego bangose. Ir ryte atbudęs, supylk visą turtą, įgytą iš knygos, į žinių sankrovą. Ir tu netikėtai pasijusi turtingiausiu žmogumi visame pasaulyje.

***

Studijuok nuosekliai ir giliai savo paties gyvenimą. Tavo paties gyvenime slepiasi didžiausias džiaugsmas. Studijuok savo gyvenimą kartais del džiaugsmo arba nuopelno, bet ne del pasigyrimo, tuščios puikybės. Pa valges mėsos, užsikąsk moksliskomis pasakomis. Skaityk sau, arba kitiems.

***

Skaitytojai! gera knyga yra geriausias draugas: šiandien, ryt ir visados.

Omnia Vincit Amor.

Kelias į Sveikatą.

Net ir tuomet, kuomet ant karės laukų Europoje žuvo tūkstančiai gyvybių, šimtai tūkstančių mirė čia pat namie nuo ligų, kurių lengvai galima išsisaugoti. Karė užsibaigė. Demokratija laimėjo, bet mes dar turime laimėti kovoje su baisėniu, nuolatiniu žmonijos priešu — liga.

Kaip nuo ligos išsisaugoti.

Nėra jokių slaptųjų, kuriuos būtų reikalingos, kad išsisaugoti nuo ligos. Svarus namai, švarus maistas, švarios rankos, švarūs dantys, švarus pienas, švarus vanduo. Šviežias oras, sanitarinės išėjimų vietos, kova su musėmis ir uodais — visa tai mažai tekainuoja, tačiau jie atlieka pastebėtus dalykus ir apsaugoja nuo daug ligų.

Ar jauties, kad savo daiktus atlieki?

Ar užlaikais savo namus švariais ir gerai išvėdintais?

Ar geri tik švarų vandenį? Jei jis semiamas iš šaltinio ar šulinio, ar tikrai žinai, kad jį nesiplauna vanduo iš išėjimo vietų, mėšlyno ar tvartų?

Ar pienas, kuriuo peni savo kūdikius yra virintas ar pasterižuotas? Ar gauna kiekvienas kūdikis po tris stiklus kasdieną?

Ar kūdikis penimas krūtimis, kaip turėtų būti? Ar jis švariai užlaikomas? Ar jam suteikiama užtektinai šviežio oro ir ar jis nelaikomas karštoje, troškioje virtuvėje? Ar žinai, kad iš bonkos penimi kūdikiai turi gauti orandžių sulčių kasdieną po pirmą mėnesių?

Ar žinai, kad musės ir uodai nešioja ligas ir ar nuo jų apsaugoji savo namus vartodamas tam tinkančius sietelius?

Ar žinai, kad visos slogos yra limpančios, ir gali kitus priversti prie sunkios ligos, ypatinai vaikus?

Ar žinai, kad ligos dažnai užsikrečia nuo nešvarių rankų? Ar visuomet nusiplauni rankas prieš valgymą ar maisto čiupinėjimą?

Kuomet kuris nors šeimos narys serga skarlatina, tymais, difterija, kokišu, karštinėmis, džiova ar kita kokia liga, kurios galima išsisaugoti, ar visuomet praneši sveikatos priežiūrėtojų, kad jis galėtų neleisti kitiems nuo ligos užsikrėsti?

Ar namuose investos rynos? Jei ne, tai ar turi išeinama vietą, prie kurios musės neprieitų?

Ant galo ar pats ir visa šeima esate sveikais? Iš kur apie tai žinai? Ar buvo jie sveikatos įstatymai, kaip kad kareiviai yra tyrinėjami?

Ar žinai, kad metinis daktaro peržiūrėjimas yra labai naudingas, kad susekti pradžią kokios ligos ir tuo prailginti gyvenimą? Ar gali atsakyti taip į visus tuos klausimus, ir ar tikrai žinai, kad įsų kaimynas gali tą patį atsakyti? Neleisk kad jis neatsargiai gyvendamas pastatytų kitų sveikatą į pavojų? Tame dideliame reikale Vyriausybė žiuri į visus savo gyventojus, kad jie ja visame paremtų.

Pataisymas paviršutinių netobulumų.

Imant įkariuomenę medikaliai tyrinėjimai parodė, jog trečdalis visų vyrų turėjo koki nors paviršutinį fizišką netobulumą, del kurio jie netiko į kariuomenę. Didelės dalies tų atrastųjų netobulumų visai nebuvo, jeigu būtų doma atkreipta jaunystėje, kitus dar galima buvo ir dabar pagydyti arba palengvinti, vartojant tinkamas medikales priemones.

Gerai padarysi, jei šiuos patarimus atidžiai perskaitysi; jie gal padėti pagerinti įsų pačių ar įsų vaikų gyvenimo sąlygas.

Patrijotiškų darbų laikai dar nepraėjo. Tautos jaunuojuose sveikumas, arba geriau sakant, sveikumas visų jos piliečių yra didžiausias kiekvienos tautos turas.

Neužmiršime karėje įgytų pamokų; nes už jas mes turėjome brangiai užmokėti.

Kaipo priderytę sau, savo šeimynai ir visai šaliai turi stengtis būti sveiku, pagerinti, kaip galima geriausiai, savo sveikatą, prisidėti prie darbo, kad padarius tvirtą tautą, kad ji tikėtų ateinančioms didelėms darbams, ir linksmybei ir patesniam gyvenimui, kurio karės nuvargintoji žmonija taip labai laukia.

Netobulas Regėjimas. Neužmiršk, kad jei kas nors yra negera su akimis, turi būti tinkamai pataisyta gerai pritaikintais akiniais. Tai padaryk pas akių specialistą, akių dispensarij, ar akių ligonbutyje. Nebandyk pats prisitaikinti pigius akinius prie savo akių. Laikui bėgant, su netinkamais pritaikintais akiniais gali labai susilpninti regėjimą ir sveikatą.

Dantys. Išpuvusios dantų šaknys, užkrėstos smagenys, išpuvę dantys, nelygūs dantys, kuriais negalima sukramtyti maisto gali būti priežastimi daugelio svarbių ligų ir visa tai turi būti kuogreičiausiai pataisyta. Išdėk dirbtinius dantis, jei kurių dantų trūksta, nes jei nesukramtai kaip reikia maisto, turėsi už tai atsakyti savo sveikata. Išvalyk dantis mažiausiai du kartus dienėje, jei turi skaudamus ar išpuvusius dantis arba daug auskinių dantų ar kitaip lopytų dantų, žiūrėk ar šaknys yra sveikos, duok juos su X-spinduliais iširti. Tai ypatinai svarbu, jei turi reumatizmą ar kitokia sanarių ligą, kuriai negali kitokios priežasties surasti.

Nosies Kataras, Adenoidai, Tonsilai, Smarvė iš Burnos. Tai visa dažnai atsitinka kūdikystėje, taigi tėvai turi atidžiai savo kūdikius tirti. Dažnai tai galima pagydyti labai mažomis operacijomis. Jei pasilieka neįsų dytais, jie gali prisidėti prie blogai išaugusios burnos ir nosies, silpnos krutinės ir nuolatinių silpnųjų.

Kojos. Be paralyžiaus, iškrypusių kojų, ar kitų nesveikųjų del susižeidimo ir t. p. dauguma kojų ligų paeina iš negerai pritaikintoms avalinėms, netinkančios stovėjimo ir vaikščiojimo, nesimankštimo, ir padų muskulų silpnumo. Gerai pritaikinti červerykai, geros ir tinkamos formos, daug prisideda prie pataisymo silpnų letenų, įvairių nuspaudimų, "kornų" ir skaudamų narių. Mankštink kojų pirštus, vaikščiodamas "ant pirštų galų" keliatą kartų dienėje ir kitokiais būdais. Mankštink visą kūną. Plauk kojas kasdieną. Jei tai negelbsti, eik pas chirurgą. Krautuvėse perkamieji lenkymų (arches) palengvintojai, tiek gerai pagerinti, kaip kad rašam

kriukės. Sukumpusius pirštus, nuospaudas ir daug kitų ligų chirurgai lengvai prasašina. Kojas gali skaudėti del nesveikų dantų, tonsilų, tokių nesveikų atydziai turi būti išjieskoti. Vien tik letenų lėkštumas, be kitų kokių nesveikųjų gali neturėti jokios svarbos.

Lengvumas. Per didelis lengvumas gali kilti iš nereguliarių papročių valgant ir miegant, ir iš nesimankštimo. Eik pas gydytoją, ar į dispensarij, ar klinika, kad jie iširtių ar neturi kokios nors svarbios ligos (ypatinai kirminų ar džiovos). Valgyk užtektinai maisto, nuo kurio einama riebyn, kaip nurodyta sekančiame paragrafe.

Persunkumas. Kuodaugiausiai mankštinkis. Tegų daktaras atidžiai iširti ar neturi kokios ligos. Per didelis sunkumas, ypatinai viduramžyje, yra priežastimi tiek pat mirčių, kiek ir širdies liga. Nevalgyk riebuman einačio maisto kaip tai, duonos, sviesto, cukraus, taukų, bet jų vietoje vartok daugiau daržovių ir vaisių.

Patrukimas. Nuo patrukimo patariama operacija. Pasiteirauk apie tai su savo šeimos gydytoju arba eik į gerą ligonbutį, kame gausi gerų patarimų ir vaistų.

Hemoroidai. Hemoroidai (pilės) atsiranda del vidurių užkietėjimo ir nesimankštimo. Nepratininkis vartoti nuolatos vaistų, kad pavaldinti vidurius. Valgyk pakankamai rupaus maisto, — rupios duonos, vaisių, saločių, spinakų, neraugytų kopūstų, ropių, celerų, tomātų, cibulių ir kitų daržovių, tai neturėsi "kietų vidurių".

Jei hemoroidai yra skaudūs, operacija palengvins, bet pirmoji priežastis turi būti prasašinta, vartojant tinkamą maistą.

Garankštuotos Gyslos. (vericose veins). Garankštuotos gyslos dažniausiai atsiranda ant kojų blauzdų. Jos gali būti palengvintos, vartojant gumines pantiakas arba juostas. Kaip-kada prisieina daryti operaciją (čia reikia dideno atsargumo, pasiteirauk apie tai savo šeimos gydytojo).

Puslės, inkstų ir šlapimo nesveikumai. Eik pas savo gydytoją arba į dispensarij, ar ligonbutį ir pasiduok pilnai gydytojaus valiai. Gal būti nieko daugiau nereikia, kaip tik prisilaikyti vieno-kito patarimo del valgyimo, darbo ir abelnei veikimo, bet turi būti laikas nuo laiko daktaro peržiūrimas. Baltimais šlapime gali pasirodyti tik laikinai, bet kuomet jie pasirodo, visuomet turi būti atidžiai ištiriami. Jei abejoji apie savo inkstų sveikatą, geriau būti atsargiu ir vesti blaivų ir sveiką gyvenimą, saugojantis alkoholio, perdaug mėsos, ir abelnei persivaigymo. Eik laikas nuo laiko pas daktarą. Jei šlapime randas cukraus, turi pilnai pasiduoti daktaro ištyrimui ir sekti visus gydytojaus patarimus del maisto dalykų.

Iš Ausų tekėjimas. Ausų Ligos. Eik pas ausų specialistą, arba į ausų kliniką. Neatidėliok

točių dalykų, kurie gali užkrėsti visas kitas kūno dalis.

Širdies Murmėjimai. Širdies Ligos. Žmogus su nesveika širdžia negali dirbti sunkaus darbo, bet prisilaikant valgyimo, mankštinos, darbo ir poilsio taisyklių jis gali sulaukti senatvės. Jei turi širdies ligą, saugokis svaigalų ir tabokos atsargiai vartok kavą ir arbatą, saugokis visokių susierzinimų, valgyk vidutiniškai, nevalgyk perdaug prieš einant gulti, alsuok pakankamai šviežio oro, mankštykis kasdien atvirame ore, bet daryk atsargiai, kad perdaug neivargitumei savo širdies ir kraujų cirkuliacijos. Pasivaikščiok ir iš lengva laiptoti po kalnus yra sveika, bet tik netuomet, kuomet jauči skausmą krutinėje ar troškuli. Skaugokis paleistuvystės ir perdidelio išdykimo. Jei turi svaigulį, troškulį ar esu putęs prie ausiduoti daktaro atsargiai priežiūrai. Visos nesveikos širdys turi būti daktaro peržiūrimos mažiausiai kartą į metus. Nereguliaris širdies mušimas, kai-kada nieko nereikia, kai-kada jis yra labai pavojingas ir reikia eiti kuogreičiausiai pas daktarą.

Kraujo Spaudimas. Perdidelis kraujo spaudimas gali būti tik laikinas, bet toks žmogus turi būti prižiūrimas ir turi vesti savo gyvenimą kaip augščia buvo nurodyta, ypatinai turi saugotis persidirbimo ir paleistuvystės. Saugokis svaigalų, rukymo ir persivalgymo.

Plaučių Ligos. Kame tik užsiurima džiova tuojuo reikia eiti pas gerą gydytoją ir elgtis pagal jo įsakymus. Svarbiausias dalykas nuo džiovos gydantis tai šviežias oras ir maistingas valgis—duona, sviestas, grūdai, taukai, bet nereikia užmiršti ir šviežių daržovių ir vaisių. Saugokis alkoholio ir tabokos. Ne vartok patentuotų gyduolių, garšinamų vaistų ir neik pas apgavikus daktarus. Saugokis nuo vargio, kaip fiziško, taip ir proto. Nieko nelauk. Pranešk apie save sveikatos viršininkui arba savo distrikto sveikatos departamentui. Jie mielai sutiks duoti gerų patarimų.

Reumatizmas. Jis gali paeiti iš užsikrėtusių dantų tonsilų, no sies ir kitų kūno dalių. Linimentai jo neprasašins. Eik pas daktarą ir dantistą ir, jei galima, prašalink priežastis.

Lyties Ligos. Nuo lyties ligų reikia atydziai ir nepasiliaujant gydytis tol, kol tik nepasigydysi. Tai reikia daryti, kad apsaugot save patį, savo šeimos narius ir visą savo aplinkę. Didžioje miestuose tiems, kurie neturi iš ko išsimokėti yra suteikiamos klinikos veltui.

Alkoholius. Alkoholius, kaip paprastai jis yra vartojamas, ne priduoja kunui veikrumo, bet jį silpnina Smegenis ir dirgsnių sistema valdo visą kūną. Netik kad alkoholis sumažina veiklumą, bet gyvybės apsaugą prilyrimas parodyo, kad tarp nuolatinių alkoholio vartotojų, net ir tarp tų, kurie jį vartoja su saiku, miršta beveik du kart tiek,

kiek tų, kurie jo visai nevartoja.

Girtuoklystė beabejonės suteikia įvairių nelaimių, net ir vargingą mirtį.

Dirgsnių ir proto Ligos. Tokios ligos turi būti atydziai gydomos gero gydytojaus arba kokiame nors nervų ligonbutyje. Kaikurios dirgsnių ligos kyla iš negery papročių, baimės, nesistengimo pasiimti gyvybės pilnai į savo kūną.

Vidutinis vyrų ir Moterų aukštumas ir svarumas ir amžius.

(Vyras turi sverti du svaru daugiau, o meteris du svaru mažiau, negu čia parodyta. Jei sveri 25 svarais mažiau, negu reikia, tai sveri permažai ir ištikro badauji).

Higijenos Įstatymai.

1. Vėdinkienos savo gyvenamąs kambarius.
2. Devėk liuosus, minkštus rūbus, tinkančius prie laiko, oro ir darbo permainų.
3. Jei viduje dirbi, neužmiršk prasimankštinti atvirame lauke.
4. Visuomet miegok tyrame ore; jei galima ant lauko.
5. Kuomet kosi ar čiaudi prisidėk nosinukę prie nosies ir bur nos ir žiūrėk, kad kiti tą patį darytų.
6. Visuomet prieš valgį nusiplauk rankas.
7. Nevalgyk perdaug. Ypatinai saugokis persivalgyti mėsos ir kiaušinių.
8. Neužmiršk valgyti ir rupaus maisto bei vaisių.
9. Valgyk išlengva, gerai sukramtyk.
10. Gerk kasdieną užtektinai vandens.
13. Eik reguliariškai laukan.
12. Stovėk, sėdėk ir vaikščioi išsitiesęs.
13. Neleisk nuodams ir ligoms ineiti į kūną.
14. Laikyk dantis, smagenis ir liežiuvi švariais.
15. Dirbk, žaisk, ilsėkis ir miegok su saiku.
16. Buk blaivus. Rupesnis yra priešas sveikatos. Stengkis susieiti į draugiškumą su kitais žmonėmis.
17. Nesigydyk pats savęs. Saugokis patentuotų vaistų pigiavikų.
18. Eik pas daktarą pasiteirauti apie sveikatą mažiausiai kartą į metus.

Taip-pat kartas nuo karto pasiklausk dantisto patarimų.

(Released by the Committee on Public Information).

A.L.T.S. REIKALAI.

DALYVAUKIME SEIME.

Yra tikrai žinoma, kad Paderewskio vedama Lenkų valdžia yra susitarus su Rusijos vadais Lvovu ir Miliukovu pasidalinti Lietuvą.

Pagal Lenkų projektą, tai Lenkijai turėtų tect visa Mažoji Prucų Lietuva, Suvalkų ir Gardino rėdybos ir didesnė dalis Vilniaus gub. su miestu Vilnium, o Kauno rėdybą priskirti prie Rusijos.

Matočė, taipgi, kad ir Taikos Konferencija Varselije skiria Nemuną, kaip tarptautinę upę kuriąją niekas kitas kaip tik Lenkai galėtų naudoties.

Lenkai užėmė Vilnių nukankino keletą Lietuvių veikėjų, konfiskavo lietuvių turtus, atsidraudė Lietuvių ir Baltrusių kalbas ir išudė - užmušė 360 žydų. Lenkai pilnai tariant pasiryžo užgriebti Lietuvą, todėl yra būtinas reikalas su iniršimu visoms ALT. Sandaros kuopoms šaukti susirinkimus ir išrinkti delegatus į Am. Lietuvių Seimą, atsiubusiantį Chicago, Ill., 8, 9, 10 ir 11 d. Birželio, 1919 m. Taipgi prašome vicų Sandaricėjų, kad ateitų į savo miestų draugijas ir pagelbėtų agitacijai

kad butinai kiekviena draugija, be skirtumo pažvalgu ir tikėjimo, pavieniai arba kelios susidėję išrinktų delegatus į seimą.

Seimas turi užgirti dabartinę Lietuvių Respubliką su dabartine valdžia, pareikalauti kad Alijantai prisipirtų Vokiečių ir Lenkų valdžias, kad ištrauktų iš Lietuvos savo kariuomenę, taipgi kad S. V. Valdžia pavelytų mūsų kareiviams įvažiuoti į Lietuvą, apsiginti nuo vokiečių užpuolikų. Todėl ALT. Sandaros viršininkai ir pavieniai nariai karštai remkite šį Amerikos Liet. svarbų seimą ir dirbkime visi del Lietuvos labo.

AA. L. T. S. Vice-Pirm.

A. M. Martus.

Raštininkas.

St. E. Vitaitis.

Iš A.L.T.S. Kuopų.

NEW HAVEN, CONN.

Naudingos prakalbos. — Seimas reikalingas.

Gegužės 11 d. atsibuvo prakalbos, kurias parengė A. L. T. Sandaros 10 kuopa, Albejo "Sandaros" redaktorius Kastanas Norkus, kuris visus užlavėjo savo rimta, aiškia kalba. Visų pirma apipiešė Centralio Komiteto veikimą Lietuvoje, karės pradžioje. Plačiai nurodė, kaip visos partijos dirbo ir kokios didelės pasekmės buvo.

Toliau p. K. Norkus puikiai ir visiem suprantamai paaiškino ALT. Sandaros principus ir programą ir visus pilnai užganėdino. Atsilankiusiems suteikė daug dvasinės naudos.

Turiu pasakyti, kad pirmos tokios puikios prakalbos atsibuvo New Havene. Žmonės beveik jokių klausimų neturėjo iš K. Norkaus prakalbos. Buvo keletas klausimų iš laikraščių, kuriuos kalbėtojas puikiai išrišo visiems aiškioj formoj. Paskui niekas neturėjo daugiau jokių klausimų.

Tulas bolševikas J. B. laike rinkimo parašų po peticija gatavas buvo iš kailio išsinerti, kad tik žmonės nesirašytų po peticija už Lietuvos laisvę. Jisai lyg save teisindamas užklaudė, ar bus kokia nauda iš tų parašų? Tą klausimą taip gerai išrišo kalbėtojas sakdamas: "Širdį skaudėjo, kad ta peticija nebuvo pilnai tinkamai sutaisyta. Toje peticioje butinai reikėjo protestuoti netik prieš bolševikus, bet ir prieš imperialistiškus lenkus."

Apie šaukimą A. L. Visuotino Seimo gerb. K. Norkus nurodė, kad dabartiniame momente butinai reikalingas Seimas. Nurodė daug svarbių priežasčių Seimo šaukimui. Paaiškino, kad tik Lietuvos žmonių laisvės priešai dabar gal priešintis seimui.

Lėšų padengimui surinkta \$8.75 c. Didėsnius aukas davė: J. Vikšris \$2.50, J. Kedis \$1.00, K. A. Makarevičia 1.00, J. Tiškus 1.00, K. Dauderis 50 „., J. Maseliumas 50 c., S. Cvirka 25c.

Visiems aukavusiems ALTS. 10 kuopa taria širdingai ačiū.

J. A. Noburaitis.

CLEVELAND, OHIO.

Sugrįžo iš armijos.

Veiklus sandarietis Jonas Plerpa buvo Dėdės Samo armijoje, Francijoje. Dabar jis sugrįžo ir vėl pristojų prie ALTS. 18 kp. ir ėmėsi už darbo. Ponas Plerpa sako, labai pasiilgęs lietuvių.

R.

Augščiausioje civilizacijoje knygos lygšiol tebėra didžiausia džiaugsmas. Tas, kurs kartą sužinojo jų užganėdinimus yra aprūpinats su resors. nuo didžios nelaimės.

Omnia Vincit Amor.

		Amžius.									
Pėdos	Coliai	15-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-60		
5	0	120	125	128	131	133	134	134	134		
5	1	122	126	129	131	134	136	136	136		
5	2	124	128	131	133	136	138	138	138		
5	3	127	131	134	136	139	141	141	141		
5	4	131	135	138	140	143	144	145	145		
5	5	134	138	141	143	146	147	149	149		
5	6	138	142	145	147	150	151	153	153		
5	7	142	147	150	152	155	156	158	158		
5	8	146	151	154	157	160	161	163	163		
5	9	150	155	159	162	165	166	167	168		
5	10	154	159	164	167	170	171	172	173		
5	11	159	164	169	173	175	177	177	178		
6	0	165	170	175	179	180	183	182	183		
6	1	170	177	181	185	186	189	188	189		
6	2	176	184	188	193	194	196	194	194		
6	3	181	190	195	200	203	204	201	198		

"SANDARA"

(Buvusi "Ateitis").

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros organas.

Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00

(Užsienioje) \$2.50

Pavienis numeris 4c.

Agentams duodama už platinimą rabatas.

"THE LEAGUE"

The organ of the Lithuanian National League of America.

KASTANTAS NORKUS, Editor.

Yearly Subscription:

In the United States \$2.00

Six months \$1.00

To Foreign Countries \$2.50

Kreipiantės rašykite:

"Sandara"

666 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir t. p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.

"SANDARA"

366 Broadway

So. Boston, Mass.

Apžvalga.**Maisto klausimas Lietuvoje.**

Darbstūps žemdirbiai ir mokanti ekonomikai gyvena Lietuvoje žmonės šiaip taip ginasi nuo bado mirties: Lietuvoje, nežiurint kad per ją kelis kartus ėjo karės viesula, yra daugiau maisto negu karės mušių nepaliestoje, o tik naminėms peštyinėms suardytoje Rusijoje. Plačiai buvo rašoma viso pasaulio spaudoje, kad galutinai nualinusieji Rusiją bolševikai plėšia maištą iš nuvargintos Lietuvos gyventojų. Tos žinios kas-kart labiau pasitvirtina.

Štai Britanijos Lietuvių Darbininkų Sąjungos organas randame L. S. B. straipsnelį, kur tarp kitko sakoma: "Vilniuje yra tikrų žinių, kad paskutiniu laiku 150 vagonų javų išvežė į Rusiją, už kuriuos mainais tikisi gauti manufaktūros, kurios Rusijoje taip pat nėra. Išsiuntinėti agentai supirkinėja duoną sodžiuje ir siunčia į Dvinską, iš kur taip pat plaukia Rusijon. Žmonės dažnai varginami staukimo ir kontribucijomis. Bolševikai, užėję paima pirmą kontribuciją grūdais, o paskui jau daro "učiot".

Gyvu punktu, per kurį dabar eina išvežimas ir spekuliacija, yra Molodečna. Traukiniai vaikščioja išimtinai teplušku. Norintieji važiuoti negali patekti į traukinius, kurie prikrauti įvairių prekių. Stotis kimšte prikimšta "maištininkų", be šiaip žmonių. Duonos galima gauti tik iš po skverno už 9 rublius svarą. Pravažiuojančius traukiniais krevčia, labiausiai jieško sacharino, taip pat atima pinigų, jeigu kas veža didelės sumas".

Amerikos Maisto komisija jau aplankė Kauną, Marijampolę ir Vilkaviškį. Lietuva gavo iš Amerikos kelis vagonus miltų ir taukų. Maistą Lietuvos žmonės iš Amerikos perka per Hooverį. Dabar Lietuvoje yra daugybė armijos, kuri taipgi minta Lietuvos maistą, bei atvežtu iš užrubežių.

Lietuvių - Lenkų Santikiai.

Lenkijos imperialistams galiop paaikškėjo, kad Lietuvos žmonės nepasiduos lenkiškon vergijon. Dabar ateina žinių, kad Lenkijos valdžia "atkandusi dantį" — neįstengusi Lietuvą užgriebti, jau pripažino Lietuvą ir skaitosi su Lietuva kaip su Lietuvos valstybe.

Telegramos taipgi pranešė, kad Lietuvos valdžia iš Kauno pasiuntusi Varšuvon savo delegaciją su Dr. Šauliu pryšakyje. Kadangi kol kas nėra žinoma ką minėta delegacija nutars ir kaip lenkai prie jos atsineš, tat tuom tarpu susilaikome nuo komentarų.

Reikia manyti, kad lenkai galų-gale atsisakys nuo užgriebimo, Lietuvos teriojimo ir nuštos mindžiojė Lietuvos gyventojų teises.

Lenkiškai-Bolševikiškos nedorybės Vilniuje.

Rusijos bolševikai ir Lenkijos milicojonieriai vis savišasi Lietuvos sostinė Vilnių. Peicitoje nedėlioje, kaip rašo Bostono Transcript, lenkai su bolševikais užpulcinėjo ant koalicijinės Lietuvos valdžios šalininkų Vilniuje ir sugriovė namus šių žymių lietuvių: daktaro ir advokato Vileišių, Šilingo ir kitų.

Lenkiški padaužos draudžia lietuviams kalbėti lietuviškai ir krautuvėse lenkai nusiduoda nemoką lietuviškai.

Lietuviai Priimti į Tautų**Lygos Uniją Britanijoje.**

Dr. J. Šliupas gavo laišką-pakvietimą nuo Tautų Lygos Unijos Sekretoriaus Gerard E. Belmont, kuriame pranešama, kad į minėtą Uniją bus priimta ir Lietuvos atstovai, kaip išsikovojusios savo savystovybę tautos. Dr. Šliupas pranešė G. Belmont'ui įžymiausių Britanijos lietuvių adresu ir dabar Didžiojoje Britanijoje Lietuva reprezentuojama kaip minėtos Unijos šaka.

Partyvishkumas ne Vietoje.

Kilus minčiai organizuoti Lietuvos Raudonąją Kryžį Amerikoje tą darbą kaip ir "užpatentavo" mūsų klerikalai: Jie nesitarė su Amerikietiškos visuomeniškomis organizacijomis paskelbė, kad jau yra centralinė R. K. valdyba. Tokiu klerikalų pasielgimu piktinasi ir "V. L."

Nors Am. Liet. Tautinė Taryba paskyrė savo atstovus į organizuojamą L. R. Kr., bet jie liko nuošaliai, kadangi valdyba tapo išrinkta kaip "privatiškai." Kolonijose taipgi gauta iš to centro instrukcijos nedasileist prie šio darbo "liberališkų" elementų. Taip ir daroma Worcesteriye, Bostone ir kitur. Tasai centras rengia R. Kr. savaitę, bet gaila, kad šiame bepartyviame darbe iš pirmų dienų rengėjų atsižvelgta pirmiausia į klerialinės partijos tikslus

negu į R. Kr. tikslus. Taip neturėtų būti.

Kunigų organas sako, kad katalikai "durni".

Galų-gale kunigų organas "Draugas" savo pasekėjus viešai pavadina "durneliais". Pliavodamas prieš seimą "D." rašo:

"Mažne visi tie pinigai buvo sudėti lietuvių darbininkų ir liberalų biznierių kišenės (?). Dalį tų pinigų nuvežė ir išleis patys lietuviai darbininkai. Vieną - kitą šimtinę turbūt prašvilps ir tie durneliai - katalikai, kurie duosis apmonyti ir išmainys savo katalikišką visuomenę, savo brolius krikščionis demokratų darbininkus ant tų laisvamaniškų pupų bliudelio, kurį parengė amerikiečiams laisvamaniai."

Idomu žinoti, ar į Brooklyn Seimą vien tik kunigai apmokėjo delegatų keliones, kad dabar kunigų organas taip "sudarbininkėjo"?

Memorandumas.**Dėlei Lietuvos Nepri-gulmybės.**

Atėjo valanda, kurioje turės išsirišti klausimas: Ar Lietuva turi patapti laisva ir nepriugulminga valstija, ar ji pasiliks priblokšta kokion svetimon tauton, po kurios jungu prislėgti mes, lietuviai, vėl busime priversti sunkiai vergauti, kaip šimtus metų vergavo mūsų tėvai ir prabočiai? Į šį klausimą turi atsakyti visi Lietuvos žmonės.

Visos mažosios tautos, sekdamos Prez. Wilsono principais, apsiskelbė sau nepriugulmybę ir nusistatė sau tinkamas valdžios formas, ir visur tų tautų žmonės pasiskubė su šaukt susirinkimus, konvencijas ir seimus, kuriuose išsireiškė prieš visą pasaulį, jogei jie savo tėvynės nepriugulmybei pritaria, jogei jie savo tėvynės žmonių valdžią pripažįsta bei užtvirtina; sykiu jie atsišaukia į didžias ir mažas valstijas, į visą pasaulį, reikalaudami, idant jų tėvynės nepriugulmybę pripažintų ir tų žmonių liuosybę užtikrintų. Daugelis tų tautų jau tapo pripažintos ir jau pradėjo savo naują-laisvą ir šviesų gyvenimą. Tikta Lietuva dar tos laimės nesulaukė, — netikta ji dar netapo pripažinta, netikta į Tautų Lygą nepriimta, bet po mūsų tėvų žemę tapo leista visokiems nevidonams valiaotis: po ją siaučia teutonai, lenkai, bolševikai; ir negali Lietuva apsiginti, nes jai tebėra surištos rankos ir kojos ji negali svertur gyvenančių savo brolių pagalbos sulaukti, neigi duoda jai nei viena valstija pagalbos!

Lietuva jau sausio 8, 1918 m. ir vasario 12, 1918 m. savo nepriugulmybę pasauliui užreikė. Jau buvo pradėjusi kelti savo šalį iš pelenų ir

griuovėsių. Bet visos valstijos, tuomet intrauktos į žudingąją karę, tarsi neturėjo laiko Lietuv. balso išgirsti ir išklausti. Lietuvos Taryba Vilniuje, per ištisus metus vedė šalies valdymo vairo iki davedė prie visiško valstijos rėdo pribrendimo, iki šių metų balandžio 4 d. Lietuva apsiskelbė savita, nepriugulminga, demokratišne respublika, ir išrinko sau primąjį Lietuvos respublikos prez. A. Smetoną. Šimtai peticijų iš Lietuvos ir Amerikos ėjo į Alijantų valdžios ir Taikos Konf., kad Lietuvos nepriugulmybė taptų pripažinta, kad vokiečių, lenkų ir rusų armijoms būtų įsakyta Lietuvą apleisti, o šalies gynimas būtų pavesta Lietuvos armijai, kurios vienu tik liuosnorių šiuo laku yra 100,000.

Ir vienok Lietuva pripažinimo dar nesulaukė.

Lietuvos delegacija Taikos Konferencijon nebuvo įleista!

Lietuvos respublika likosi neprileista į Tautų Lygą!

Po Lietuvą dar tebesiaučia vokiečių, lenkų ir rusų armijos!

Lietuva tebėra terorizuojama, pustijama, naikinama kaip ir baisioju karės metu!

Lietuvių delegacijos Paryžiuje protestai dar nepasiekia alijantų ausies!

Amerikos Lietuviai! j mus yra atkreipta viltis visos Lietuvos! Visa Lietuva per savo delegacijos Paryžiuje lupas, ragina mus pakelti savo balsą ir pastatyti Suv. Valst. valdžiai, visiems alijantams ir visam pasauliui reikalavimą, kad Lietuvos respublika kuveikliausiai taptų pripažinta ir visiems Lietuvos nevidonams būtų paliepta paliauti teriojimą mūsų prigimtos žemės.

Peticijos ir rezoliucijos savo tikslo nebesiekia. Reikia suvienyto Amerikos lietuvių balso, kuris gali būti ištartas tikta dideliame visų lietuvių suvažiavime arba seime. Dabar parėjo valanda šį galingą reikalavimą išreikšti, kuomet Taikos Konferencijon pareina Lietuvos klausimas svaryti, ir kuomet jau gatavai tyko Lietuvą pasigriebti Rusija ir Lenkija; jų planai jau pradeda aikštėn eiti...

Mes mažai turime apgyvenę, — daug mažiau, negu mūsų priešai. Didžiausi mūsų viltis yra suvienytose Valstijose ir mūsų garbingo Prezidento Woodrow Wilsono prižaduose.

Šitą visą domoje turėdama, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba pritarė suaukimui Amerikos Lietuvių Seimo, kuris dabar yra šaukiamas į Chicagos miestą ant birželio 9, 10 ir 11 dd. 1919 m.

Mūsų padėjimas yra aiškus: mes matome, kad laisva Lietuva gali tapti dabar arba niekad. Mes su visais Amerikos Lietuviais gerai

suprantame, kad dabar yra laikas mums patiems viešai pripažinti Lietuvos respubliką ir pareikalauti idant visas pasaulis ją pripažintų.

Mes matome, kad Lietuva jau pradėdama draskyti, nes Lietuvos upė Nemunas jau atimta nuo Lietuvos respublikos ir svetiniams atiduota. Vienintėlė upė į jures teturėjome, ir ta mums tampa atimama. Be išėjimo į jures, Lietuvos respublikai vistiek yra lemta badu mirti.

Amerikos Lietuviai! Visos Draugijos, Kuopos ir Organizacijos! Pasiskubinkite rinkti ir siųsti delegatus į Amerikos Lietuvių Seimą. Kurios del toumo išsiųsti delegatų negalėtų, privalo sutaisyti savo rezoliucijas ir seimui pasiųsti šiuo adresu:

Dr. K. Drangelis,
3261 S. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Tegul įvyksta vienas iš didžiausių Amerikos Lietuvių Seimas! Tegul visas pasaulis išgirsta Amerikos lietuvių balsą, už pripažinimą mūsų tėvynės - Lietuvos respublikos.

Am. Lietuvių Taut. Tarybė.

APGARSINIMAI — APSKELBIMAI — VIESUMAS.
Veda "Sandaros" Apgars. Skyr. Bendradarbis J. K.

Apgarsinimai yra ne vien tuomi budu, kurį vartojant, užgriebiama pramonė - biznis nuo neprogresyviškųjų pramonininkų - biznierių ir apgarsinimų veiksmas yra ne vien taja įmone su kurios pagalba paveržiama pramonė iš neprogresyviškųjų konkurentų. Apgarsinimai užvis vertingiausiais persistato todėl, kad jų suteikiama "žinių" vertė ir jie savaime veikia kaip protiška pajega. Suteikiama visos reguliariš informacijos kaip geriausia, parankiausia ir taupiausia sutinkant visus perijodus-laikotarpius normalio ir patogaus reikmenimis apsirūpint. Ir redaktorių, jų išsilavinime, apgarsinimai redaguojami sulgy protiškių dėsnų, taip kad jie jų užsėjant mintijimu ir tas mintijimas savo pasikartojimu daugina, auklėjasi veikiai į troškimo supratimą, kad ve ir tokie arba kitokie dalykai butinai reikalingi įsigyti, apie kuriuos pirmiaus nebuvo manyta žmogaus užsiganėdinimui ir smagumui esant reikalingais.

Apgarsinimai padidina ir išplėčia žmogaus kasdieninio gyvenimo ir naujų patyrimų apregę atnešant jo atyda naujuosius prirengtus pirkinius, kurie tinkami tarnauti jo smagumui ir patogumui; tas kuris, ištiesus, žmogus galėjo ramiai laimingoj nežinijoj apseit, tat dabar pasiskaitęs — išgirdęs apie naująjį dalykų egzistaciją, savo širdžiai nesuranda susiraminimo be įsigijimo tųjų dalykų.

Nepaliaujamas kartojimas taip vadinamųjų "pardavojimo argumentų" sąryšyje su prekėmis skaitytoją įtikrina ir galutinai priverčia įkalba garsinamais dalykus įsigyti. Laipsniškai viešumo vandens lašams puolant ant abejonių akmens, su didina jį. Mat žmogaus mintis yra taip susitvėrusios, kad įtekmingai į jasias veikia koks nors atkartojimas, gi apgarsinimai praktiškai tik ir yra pakartojimais.

Kaip apgarsinimai kaip įrankis tarnauja pagindimui žmogaus naujųjų troškimų įsigijimui naujųjų dalykų?
(Bus daugiau).

Karužos Laiškas.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės pirmininkas p. R. Karuža 4—23—1919, rašo inž. P. J. Žurui:

Nerugok kad mažai ir trumpai rašau, — nėra laiko, nes būnu nuolatiniame didžiausiam su kuryje ir prie to dar ir nėra daug konkrečių faktų. Atlieku vis prirengimus, preliminarūs darbus ir jau esiu šiaip taip prisiruošęs prie vykinimo kai-kurių dalykų! Pavyzdin. tuoj išvažiuoju iš čia į Kopenhagą, kur pradėtu darbą delei įsteigimo lietuvių navigacijos tarpe Kopenhagen — Memel ir Memel ir Kaunas. Tą mums pasiūlė atlikti kuo greičiausiai Amerikos valdžia, kuri prižadėjo mums duoti tame reikalingą pagelbą — ypač gį kaslink vartojimo Memelio porto ir Nemuno upės. L. A. Bendrovė, turinti rankose šiek tiek kapitalo gali įvykinti tą begalinės svarbos mūsų tautinį ir valstybinį reikalą, — taigi su nekantrumu laukiau pradėti darbą.

Mano apsilankymas Europoje yra labai laiku. Dabarties kaip tik nusistato visi mūsų valstybės reikalai ir todėl bėgaio svarbu visame tame imti dalyvumą. Musų politika čia nors ir turi savo sunkumus, — bet abelna stovi gerai. — Lietuvos nepriugulminga valstybė, kuri jau spėjo įkurti visą sau reikalingą aparatą, — administracijos mašinertiją, kariuomenę (yra apie 40,000 kareivių), mokyklą, — bus rodos tikrai pripažinta Taikos Konferencijos, — taip bent atrodo. — toks yra įspudis kuomet matai arčiau visus tuos darbus.

Tik visur yra begalo daug darbo, — prisieis vienam atlikdinti dešimties vyrų darbą, — bet spēkų, ypač inteligentijos, — atrodo gan daug, daugiau negu kuomet nors maniau. — ir ateitis Lietuvos atrodo man turėsianti gerą pasisekimą.

Girdėjau Paryžiuje apie Viktorą žadeiką. Jis gana žymus pianistas, gryžo iš Varšavos į Lietuvą. Pasakykit Kastantui Norkui, kad jo dėdė pulkininkas Kubilius, yar Lietuvos armijos vadu 1-mo Prūsų pulko.

Tarpe kitų dalykų, kuriuos turiu del L. A. B-vės, yra sutartis su Lietuvos valdžios atstovais delei B-vės prisidėjimo su savo kapitalo dalimi prie Lietuvos Valstybinio Banko. Apart to, esmi sutaręs su Amerikos Ekonomine Komisija, kuri lankosi dabartės Europoje delei tyrinėjimų link "reconstruction" work, kad išduosim jiems raportą iš Lietuvos padėjimo, kuomet sugryšiu, ir kad jie gelbės Lietuvai.

Tai matote, — darbai stumiami pirmyn, — nors tikrą darbą tikimasi rasti įvažiaus į Lietuvą. Kaip Progress Shoe? Rašyk man sekančiu adresu: % Jurgis Savickis, Christian Svendsens gade 8, Copenhagen, Denmark. Rašykite greitai, kol dar esiu čia.

Labų dienų visiems progresiečiams ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės nariams.

Romanas Karuža.

Tiktai jūs, o Knygos, esate liberalės ir savystovios! Jūs duodate visiems, kurie tik prašo, ir apdovanojate visus, kurie priartauja jums stropiai... Ištikrųjų jūs esate ausys pripiltos skaniais grūdellais... Jūs esate aukšinės urmos, kuriose manna yra pripilta... Jūs esate uolos, tekančios medumi, arba pats korys; tešmenys gausiai išduodantis gyvybės pieną. Sankrovos pilnos; — į keturius kampus tekanči Rojaus upė, kur žmonišką protą yra penimas, ir išdžiuvęs intelektas vilginamas ir gaivinamas vandeniu... našus alvų ir vynuogių medžiai!..

Omnia Vincit Amor.

Liet. Atstatymas ir Politika.

Pastaruoju laiku pasirodė taip vadinama Lietuvių Prekybos Bendrovė. Iškarto nebuvo pilnai aiškūs jos tikslai, bet dabar paaiškėjo, kad jos tikslai nėra tiek ekonominiai kiek klerikaliskai politikiniai, kaip ir didžiųjų tos srovės vadų.

Gyvenime yra ypatingos, diršios ir srovės, kurios neturėdamos užtektinai iniciatyvos, originališkumo ir platumo pažinur, užsima trijų srovių darbais. Joms išvydus gerą užmąymą 1) stengiasi pamegdžioti ir jį pasekti, bet to nepajėgus ir radus joms trukumą 2) stengiasi kenkti, trukdyti, ir griauti. Pagalios neatsieks vienai, viešai, 3) stengiasi iš pasaly ir su visokiais užmetinėjimais. Šio tipo draugijos, srovės susideda iš žmonių gan siauro proto. Gal niekur jų tipas nėra taip paaiškėjęs, kaip kad dabartinio metu tarpe lietuvių.

Aš manau, kad kiekvienas žmogus, turintis aiškų protą sutiks, kad išdirbystėje, prekyboje, ir atstatymo užsiėmimuose neapėina kas kaip tiki, kas kokių pažinur, ir kokioje jis priguli bažnyčioje. Kiekvienas žmogus gali aiškiai matyti. Bet ponas A. F. Kneizis, rodos "Darbininko" administratorius, kuris veda tamsią klerikalų visuomenę, turi kitokių išrovavimus ir net tuos parėms ne faktais, bet tuščiais išvedimais. Jis narays Liet. Prekybos Bendrovės, neturėdamas jokio supratimo apie vaizbą, išvaizdina buk geriausią galima įsteigti naują bendrovę draibstant purvais, užmetinėjimais, šmeižimais ir melagystėmis. Bet jau pasaulyje nėra tas daroma. Šiandien visos pasekmingos svetimtaučių bendrovės veikia dženteloniškai, sanžiniškai ir teisingu budu, bet ne taip kaip mūsų klerikalai.

Ponas Kneizis, užkviestas Moterų Sąjungos iš Hudson, Mass. gal pritruko materijolo kalbai, nes iš karto kalbėjo apie kareivius, paskui ėmė šmeižti Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Pagal jo išvedimą L. A. B-vė susideda iš laisvamanių direktorių. Čion yra melagystė, nes L. A. B-vės valdyboje yra kunigai Petkus, ir Gudaitis, jos nariais yra daug kunigų, tarpe kurių randasi, kun. Šukis, Žilis, ir daug kitų. Tas klerikalas sakė, kad L. A. B-vė turi kokius slapstus balsavimus. Čion aišku, intencionališkas šmeižimas, nes L. A. B-vė visi balsuoja pagal skaitlių šėrų.

Tas pats žmogelis sako, buk L. A. B-vė neturi už ką pasiūsti atstovą Francuzijon. Gi pirm. R. Karuža jau buvo Francuzijoje ir užmezgė gerus ryšius su Lietuvos atstovais, ypač su gerb. prof. Valdemaru. Ten pat

pirm. L. A. B-vės, Romanas Karuža užmezgė gerus ryšius su Amerikos Atstatymo Komisija, kuri pasiūlė skolinti apie \$2,000,000 ir net uždėti ir palikti L. A. B-vės valdyme linų audinių, Pagalios R. Karuža jau padarė sanryšius kas link užvedimo laivų linijos tarpe Kopenhago, Memelio ir Kauno. Matyti kad L. P. B. stengiasi taipgi siūsti p-ną Karosą užsienin, steigti liniją, ir net audinių, t. y. pamegdžioti.

Klerikaliskai pakalikai sako, buk L. A. Bendrovė užsima politika. Čion vėl apsirinka su tikslu, kadangi, žinoma, kad klerikalai patys stengiasi įvesti žemos rūšies politiką, kuria Amerikos bažnytiniai vadai suskaldė seną Liet. Am. Susiv. ir išperėjo dabartinį. Ta politika kuria perskaidino rinkimą grašių del badaujančios Lietuvos pagelbos.

Kas atsisakė nuo Centralinio Komiteto? Kun. Kemėšis ir jo pasekėjai.

Kas suerzino mūsų jaunimą? Kun. Kemėšis išperėdamas vyčius!

Kas stengiasi užkenkti adv. Lopatai gatui pinigų iš Raud. Kryžiaus, kuris užsistūtinęs atsakė, kad jeigu Lietuviai taip nesutiks, tai tuos pinigus išmes ant gatvės? Taipgi klerikalai.

Kas lošė juokingus ir lietuviams kenksmingus farusus Lietuvoje ir Paryžiuje? — Taipgi klerikalai.

Kas geidė Lietuvai karaliaus? Ugi kunigai.

Kas pasiuntė puslenkį poną Mostowskį ir "lavintą" veikėją Česnulevičių, kuriuos atstovai matyti greit "supakavę" pasiuntė atgal Amerikon? — Taipgi klerikalai.

Na, o kur kitos klerikalų srovinės komedijos. Kokiu tikslu yra tveriamas šioji nauja bendrovė? Vaizbiniai? Ne, nes jos valdybos nariai jau išleido pirmutines užkavotas politines yltis.

Dabar aš viešai klausiu sekančių klausimų, ne su tikslu užmetinėti, bet žinoti nekuriuos faktus: "Darbininko" 52 num. geg. 3, 1919, yra tilpęs Lietuvių Prekybos Bendrovės apgarsinimas, iš kurio imu astraukas ir ant kurių pareikalauja aiškių atsakymų:

"Biznis pelningas," "per pirmus 3 mėnesius uždėrbo 45 nuošimtį".

Na, tai biskį uždėrby! Iš kur ir kokiu budu tiek galėjo uždėrbt? Ar ši bendrovė yra legaliskai inkorporuota?

Kiekvienas žmogus, nuvokiantis nors šiek tiek apie vaizbą labai gali abejoti, kokiu budu galima uždėrbti 45 centai nuo kiekvieno dolerio. Tai būtų \$1.80 ant dolerio per metus. Mažum! Bet aš norėčiau žinoti, ar tikrai man duos tiek, o dėsiuos su kiek tik išgalėsiu. Skolin-

siu iš bankos nors \$30,000 ant 6 nuoš. ir dėsiu ant 180 nuošimčio!

Čion vėl pamini, buk biznį nemaišo su politika, o kaip kartas, Liet. Prek. B-vės valdybos nariai ir sumaišė.

Toliaus Liet. Prek. B-vė paduoda — mat, šaltinius uždėrbo — sekančius darbus:

1) "Specializuoja pardavime visokių prekių". Bet kokių, nepasakoma.

2) Siunčia atstovą į Lietuvą gauti tikrų žinių apie Lietuvą ir jos gyventojus, atidaryti ofisus Lietuvoje ir nuvežti žinių šėrininkų giminėms ir pažystamiems". Na, ar siuntimas atstovo galima vadoti uždėrbiu? Ar už tai čion reikia rašytis, kad parvežus giminėms žinių, jeigu busi šėrininku?

3) "Steigia pasažierių laivų liniją tarpe Bostono ir Klaipėdos".

Idomu, kas tą darbą steigia? Kur yra tie mūsų gabūs kapitoni, ir kur gaus ši bendrovė apie \$25,000,000, nes reikia apie tiek kapitalo turėjime savo linijos.

4) "Tuojaus pradės siūsti tavorus į Lietuvą." Taigi paaiškinkit, kaip "tuojaus".

5) "Steigia audimo išdirbystę." Bet nesakoma kur, kada ir kas jau vykdo tą darbą.

Aš čia paduodu keletą ištraukų iš \$2,000,000-nės bendrovės apgarsinimo ir jų klausiu — ypač jos valdybos narių, ar tai iš šių vykdomų darbų, siuntimo atstovo, steigimo linijos, audimo fabriko ir tt. jau uždėrbo 45% į 3 mėnesius? Valio! jeigu taip, tai mes lietuviai esame laimingi turint tokius gabius komersentus.

Žinoma, aš manau, kad bus galima mokėti 8% ant paskolintų pinigų, bet norėčiau žinoti, kada L. Prek. B-vė mokės?

Man ypatiškai būtų didžiausias džiaugsmas jeigu mes tikrai jau dasiektum 45% uždėrbo, bet kol-kas aš noriu žinoti šaltinį uždėrbiui.

Man yra pranešta, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kuri jau gyvuoja suviršum du metu, kuri jau įsteigė ir užlaiko — bet ne vien "steigs" — chemijos dirbtuvę, avalų dirbtuvę, krautuves ir prekėse mainymo, vos užmokėjo 4% ir mažum išmokės 6%. Kokiu budu šią naują Bendrovę Dievas apdovanojo?

Ant pabaigos aš kviečiu A. F. Kneizį, "Darbininko" administratirų ir narį valdybos naujos Liet. Prekyb. Bendrovės, kad vešai atsakytų ant mano klausimų ir kad raštu arba ant viešų prakalbų darodytų, ar tikrai Liet. Atst. B-vės valdybos nariai "važinėja po Šveicariją ir Švediją su politiškais reikalais?" Ar tikrai Liet. Atst. B-vės valdyba susideda vien tik iš laisvamanių?

Liet. A. B-vės valdyboje ir tarpe jos narių randasi žmonių nuo kairiausių so-

cialistų iki vidurinių tautininkų ir iki ištikimiausių katalikų. Liet. Atst. B-vė nemaišo politikos ir partijinių pažinur, bet mūsų naujai iššokus iš lopšio \$2,000,000, duodanti 45% uždėrbo L. Prekyb. B-vė jau yra pasiryžus veikti atžagareiviskos politikos palaikymui.

Chemikas P. J. Žuris.

320 Main st.,
Brockton, Mass.

P. S. Per 14 metų geidžiau tėvynei labo, laukiau valandos jai patarnauti, ėjau mokslą, kad prisirengus prie darbo, ir štai ateina valanda. Visados troškau veikti del labo visuomenės, nežiurint partijinių arba tikybos skirtumų. Čion noriu kad mane aiškiai suprastų mūsų skaitytojas. Aš nevertosiu ceremonijų su tautininkais, klerikalais ar su socialistais. Jeigu tarpe jų bus klaidos, visados kelsiu eikštėn. P. J. Žuris.

UMAI reikalingas Gaspadorius Montellos Kooperacijos Krautuvei. Reikia kad būtų susipažinęs su Grosernės ir Bučėrnės vedimu.

Kreipkitės prie:

J. Slapkauskas,
31 Bunker ave.,
Montello, Mass.

BENO MOKYTOJAS.

Norėtų gauti poziciją prie mokymo muzikantų. Gali mokyti bile instrumentą. Mokinesis Konservatorijoj Čekijoje.

John J. Benesh,

9 Thomas Park, (21)
So. Boston Mass.

Dr. M. V. Casper

(KASPERAVIČIUS)

Lietuvis dentistas.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12:30 dieną,
nuo 1:30 iki 6 p. pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
425 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 27.

DR. J. MARCUS

Gydo chroniškas ir slapstas vyrų ir moterų ligas.

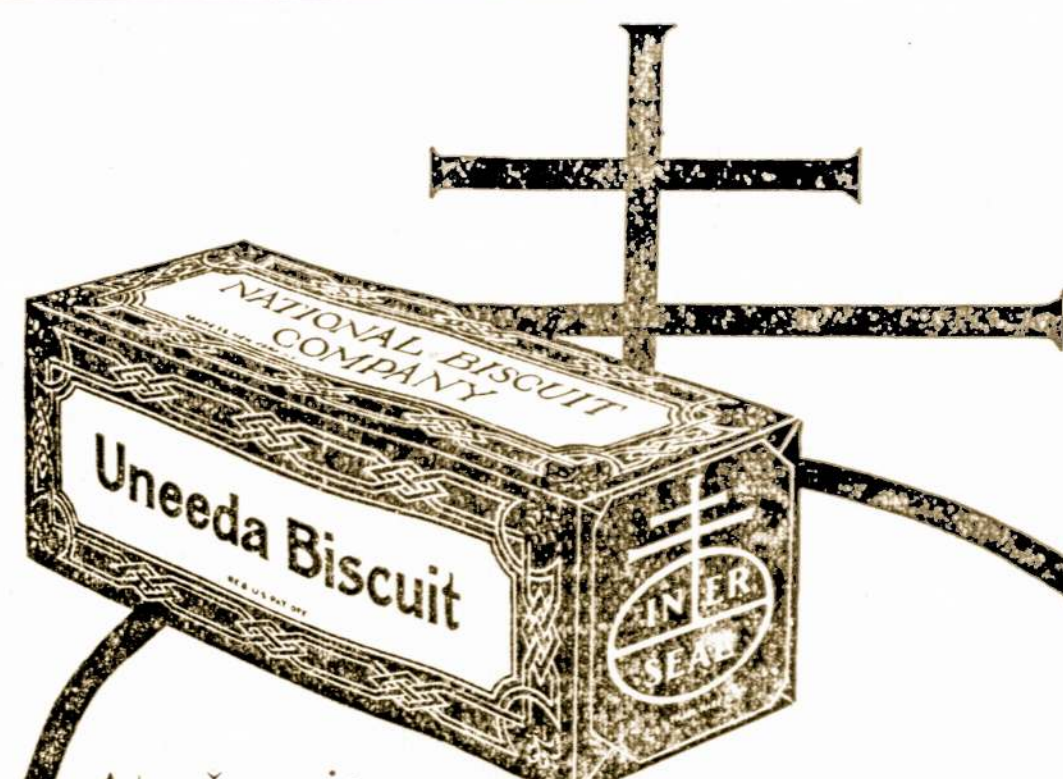
11 PARMENTER ST.,
BOSTON, MASS.
Tel. Richmond 668
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Kitas ofisas, 490 Blue Hill ave.,
ROXBURY, MASS.
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 ryte;
nuo 9 iki 10:30 vak.

DR. L. J. PODDER

Iš Petrogrado.

GYDO SLAPSTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.

Taipgi Kraujo ir Odos Ligos.
VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

Atneša prie
jusų valgyklos durų — taip arti, kaip iš ju
sų virtuvės — nesulyginamus parankumus g
eriausios ir švariausios keptuvės pasaulyj
Uneeda Biscuit taip švieži ir švari
tik-ką išimti iš pečiaus.

NATIONAL BISCUIT
COMPANY

J. P. Tuinila

50,000 naujų didelių katalogų laikrodžių, deimantų, šliubinių žiedų ir tt. siunčiam į visas dalis svieto už 25 c. stampų. Mūsų katalogas Jums aiškiai pasakys vertę ir gvarantiją, mažiausio daikto. Labai naudingas važiuojantiems į Lietuvą,

nes tai vienintėlis tos rūšies katalogas lietuviškoj kalboj pasaulyje. Užlaikom didelę krautuvę ir duodam ant išmokėsčių lengvomis išlygomis. Liberty Bondsus priimam pilnoj jų vertėj ir užmokam nuosimti iki ratos.

J. P. Tuinila

822 Washington St., Boston, Mass

Lietuviu Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirssite pas mus, sužėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smaguma, nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno priedėrme yra saugot save nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį pašalinti, gali išsivystyti pavojinga liga. Menkiausias niksterejimas gali vėliau būti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prižiūretas.

PAIN-EXPELLER

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelesse bankose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirsit Pain-Expeller, persitinkit ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bankutę. Gausimos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.

DESTROYS ANY

F. AD. RICHTER & CO.,

74-80 Washington St.,
New York.

Eagle "Mikado" Pencil No. 174

sudėti po tuziną į susineramas dėžes ir po 6 tuzinus į storos popieros dėžes. Parsiduoda kožnoj krautuvėj už 5c. vienas arba tuzinas už 50c. Šešių kantų, gražiai nupalinti, geltonai nudažyti, su geriausiu raudonu gumu gražiai apsodytu. Mikado yra auksčiausio išdirbimo paišeliai, turinti geriausį specialiskai sudarytą alavą, kuris labai lygiai rašo ir ilgai nenusidėvi Yra paskirstyti į Penkių laipsnius: No. 1 Minkstaš, No. 2 Vidutinis, No. 2½ Vidutiniai Kietas, No. 3 Kietas, No. 4 Extra Kietas, del Knygvedžių. Tai yra geriausi paišeliai naudojimui del abelnų reikalų.

EAGLE PENCIL COMPANY,

703 EAST 13-th ST., NEW YORK CITY.

(23)

Lietuviai Amerikoje

RUMFORD, ME.
Prasidėjo streikas.

Darbininkai International Paper Co. išėjo į streiką 12 d. gegužės, 1919. Taipgi 10 d. geg. išėjo į streiką Continental Paper Bags Co. Abiejose dirbtuvėse darbininkų yra apie 1200. Niekas nedirba ir į International Brotherhood Publ. Sulphite and Paper Mill Workers uniją visi rašosi.

Priegtam, I. P. C. darbininkai išėjo į streiką iš 36 dirbtuvių.

Taigi visi lietuviai šalinkitės nuo Rumford'o, nes čia dabar didžiausia bedarbė (streikas).

Lietuvių skyriaus pildomasis komitetas:

Prez. J. Kauliačia,
Rašt. Petras Skudas,
Nariai: A. Koval. J. Ploplis.

NEWARK, N. J.

Partijų įtekingumas.

Bal. 28 d. Liet. Jaun. K. P. Klubas laikė ekstra susirinkimą, pridabojant teismo paskirtam prižiūrėtojai (Master) ir dviem advokatams. Šis klubas buvo vienas iš pavizdingiausių vietos draugijų; dalyvavo visuose lietuvių darbuose, bet keleto metų tam atgal čion prisirašė keletas socialistų, tai ir kilo betarkė, ergeliai. Iš 200 narių liko tik 73, nes vietiniai nariai nenorėjo lankytis tokiuose susirinkimuose, kur nuolatos pestynės.

Iš pradžių su mūsų socialistais dar buvo galima susikalbėti, kol jie buvo socialistais, bet Trockiui užėmus Rusijos sostą, mūsų socialistai tapo nesukalbami. Jie tuoj užsispyrė sutverti klube „sovietų valdžią“ ir apreiškė, kad jie daugiau nesivadins socialistais, bet „pilno plauko bolševikais“. Kaip mūsų socialistai lindo į bolševikišką kailį, tad klube pasidarė „sodoma ir gomora“... Klubas nori paremti Lietuvos reikalus, o mūsų bolševikai rėkia visa gerkle: buržuai, imperialistai ir t. p. Taip dalykams stovint, klubas vis nyko, mažinasi. Tas labai džiugino bolševikus, nes jie manė, kad likus vien jūjų šalininkams, pasisavins klubo turą apie \$900.00 platinimui savo idėjų. Puikus biznesas, ar ne? Nei aš, nei akėjės, pasiimk ir naudokis — tai bolševikų devizas.

Nariai, matydami pavojų, sušaukė pusmetinį susirinkimą liepos 30 d., 1918. Nutarė klubą perskirti: reikią, atmokėti socialistams proporcingai jiems priklausantią dalį pinigų. Už padalinimą balsavo 30, prieš 1, nebalsavo 10. Rugsj. 28 d. mėnesiniame susirinkime už padalinimą balsavo 42, prieš 2, kiti atsisakė balsuoti. Tam pačiam susirinkime tapo išrinkta komisija, kad ramiu būdu šį klausimą išspręstų. Nutarė susirinkimus laikyti Lietuvių svetainėje, kur susirinkimai buvo laikomi per 9 metus. Tik viena susirinkimą tuliems nariams neatsilankius mūsų socialistai iškrausto klubą ant 103 Jackson st. ir ten gyvenom apie metą ir pusę.

Bolševikai nepildė klubo nutarimo. Jie pasilikę ant 103 Jackson st., ir ten laikė susirinkimus, tad ir pasidarė du susirinkimai. Negana to, mūsų bolševikai apskundė klubo valdybą: pirm. J. Kralikauską. Finansekr. Baublį, ir kas. M. Dvarecką į Chancery Court už prisavinimą klubo turto. Visas turas ir klubo veikimas teismo paliepimu likos sulauktytas, bet susirinkimai vis buvo laikomi vienas ant Jackson st., kitas ant New York ave.

Teismas tyrinėjo bylą keletą kartų ir vis negalėjo prieiti prie išrišimo nes bolševikai teisme prisiekė, kad jie turi didžiumą narių, o tik klubo valdyba su keliais nariais pabėgo ir nenori pildyti klubo nutarimų, o kas blogiausia, jie prisiekė, kad valdyba prisivaino klubo pinigus Vėliau pasirodys, kad višmė liudijimai yra neteisingi ir grynas melas. O kas įdomiausia, kad mūsų bolševikai, kurie netiki į teismus, nes jie yra buržujiniai, bet šį kartą net su nedingais prirodymais kreipėsi į buržujų teismą, kad užgriepti klubo turą.

Galutinas teismo nuosprendis toks, kad paskirta prižiūrėtojai (Master) sutvarkymui klubo reikalų. Jo paliepimu tapo sušauktas susirinkimas bal. 28 d. Čion įsakytą išrinkti naują valdybą, visus dokumentus, turta ir viską pavestį priežiūrai naujos valdybos.

Teismo išlaidas klubas turi užmokėti iš savo kasos. Rinkimų valdybos nariai susinervavę laukė, kuri pusė išrinks valdybą, nes bolševikai visur gyrėsi, kad jie turi didžiumą narių ir jie viską laimės.

Valdybon išrinkta sekanti nariai: J. Kralikauskas — pirm., P. Biekša — vice-pirm., M. Dvareckas — išdininku. P. Baublis — turto rašt., M. Truska — sus. (nutarimų) rašt., A. Milinavičius ir T. Bušniaskas kasos globėjai, J. Sakalauskas — maršalka. Visi viršminėti kandidatai gavo po 37 balsus. M. Truska gavo 38 balsus, o bolševikų statyti kandidatai gavo vos po 22 balsus ir iš jų tik 10 yra bolševikai, o kiti 12 tai tik suklaidinti geri lietuviai. Su laiku jie susipras.

Tad dabar aišku, kur didžiumą ir kas laimėjo, nes visi išrinkti valdybos nariai yra tautininkai. Senoj valdyboj socialistai turėjo 3 vietas, dabar ir tas prarado. Po tokių rezultatų bolševikai kaip drobė pabaio, nes jie net teisme tvirtino, kad jie turi didžiumą narių ir visokių niekų pripasakojo.

Kaip dabar atsitiks, kiekvienas gali suprasti. Galima tikėtis, kad bolševikai atgyveno savo dienas ir klube daugiau ne viešpataus. Tautininkai norėjo gražumu susitaikint be teismo, bolševikai priešinosi ir klubui padarė bereikalingų lėšų ir ant galo visai prakišo. Advokatams turės apmokėti iš savo kišenias. **Klubo Narys.**

ANSONIA, CONN.

Didelės muštynės tarp kunigo ir parapijono.

Kunigėlis, matydamas, kad nevisos avelės atliko velykinę ir neatneša dešimtinų, sumanė visus savo gabumus ir vikrumus panaudoti, kad tik kaip galint prisitaikyt prie geresnių avalių vilnos...

Štai kokių būdu tas viskas atsitiko: 4 d. geg. š. m. pasakė laikė pamokslą, kad kurie dar iki šiolai neatlikote velykinės išpažinties, tai dabartės bus duoda mos už dyką kortelės visiems ubagams, geg. 11 d. ateikit pasiimti, nes tą dieną skiriama kaip ubagų diena. (Suprask, ubagų dvasios).

Žinoma, visi ubagai dvasios susirinko ant viršminėto laiko pasiimti pažadėtus tikičius į dangų. Bet apsiavylė: vieton už dyką duoti kunigas ėmė po dešimtį doliarų. Vienas parapijonas duoda penkis, bet ir už penkis neduoda. Tuomet parapijonas sako: „Nugi garsinai, kad duosi už dyką, bet dabartės nei už penkis negalima gauti, tad kamgi mumis apgaudinėjate“.

žinoma priešinimasis kun. nepatiko, parapijonui liepė eiti laukant. Bet parap. nėjo laukant iš svetainės.

Tuomet kunigas prisiartinęs griebė parap. už krūtų ir stumė. Par. su kreslu pargriuvo ant grindų; pakilęs nuo grindų buvo užsimojęs duoti kun. su kede, bet susilaikė. Tuomet kunigas nuėjo pasiimti kokį nors įrankį. Pasiėmęs bolę artinosi prie savo priešo, bet priešas irgi nesėdėjo kaip pirmiausias ant kreslo, bet ir jis ėjo pasitikt savo „draugą“. Susitikę ėmėsi už krūtų, bet kun. pasirodė per silpnas glėbiuotis, tuojau prilipt prie sienos. Kun. atsokęs nuo sienos dar mėgino imtis, bet ir vėl likosi „prilipdytas“ prie sienos.

Kun. mato, kad velniava bus: sušilo, negalima pasijudinusio parapijono nuveikti. Tuomet bėgo laukan pašaukti policistą. Ansonijoje lietuvių policistų nėra, o angliškai kun. nemoka susikalbėti. Todėl sugrįžęs sako: „Tavo laimė, kad telefonas drąstorių sugedęs, tai aš tau negalėjau pašaukti policijos, o tu butum šiandien pamatęs New Haveno kalėjimą. Bet jei tu neini laukant iš mano svetainės, tai aš išvesiu...“. Pasiėmęs knyga išėjo su visu biznu.

Tokiam gaudiniui reikėjo jau pirmiausia apie kortelių kainą papasakoti, nes jisai ne vieną parapijoną yra išjojęs lauk be jokios priežasties. Jis yra caras ant lietuvių Ansonijoje, bet carų gaudynė jau pasibaigė.

Protas.

NEWARK, N. J.

Visi lietuviai už seimą. — Vietinė Taryba puikiai darbuojasi.

Svarbiausia šios dienos minintis vietos lietuvių tarpe, tai Am. Lietuvių Visuotinis Seimas šaukiamas Chicagon. Kur tik lietuviai sueina, visi kalba apie Seimą; visų noras kuom nors pagelbėti iš griuvėsių besikeičiančiai Lietuviai. Tokio entuziazmo niekad nebuvo, kaip dabar, ypač tuomet, kad Seimą šaukia ne partijos, bet visos Am. lietuviai.

Newarkiečiai buvo truputį užsnudę, bet dabar, kada eina agitacija už delegatų rinkimą, tad visi įdomauja, svarsto, koki žmonės būtų tinkamiausi vietos lietuviams atstovauti Seime. Visi susipratę lietuviai nori, kad daugiausia delegatų pasiųstų, todėl newarkiečių balsas bus girdimas tolimoje Chicagoje apie iš tuzino delegatų.

Žinoma, yra ir priešų, kiekvienam geram užmanymui priešų netruksta. Tie, kurie neišsivystė dar iš kuklikio, partviško lopšio, tie nenori Seimo, nes gali jūjų partijai pakenkti. Bet vietos lietuvių entuziazmas tuos atsilikėlius apmalšina.

Geg. 9 d. L. T. N. Taryba laikė susirinkimą. Apkalbėjo daug naudingų dalykų. Skaitė laiškus nuo Pild. Tar. Kom. iš Washingtono iš ko paaiškėjo, kad daug veiklama Lietuvos laisvės išgavimui. Vietos taryba skleidžia lietuvių tarpe visas žinias gautas iš Washingtono, tad visi pilnai informuoti kas yra veiklama.

Nutarta rengti masinį susirinkimą delegatų rinkimui į Seimą. Pasakyta daug gerų minčių. Atsilankė svečias, sąžentas V. Vaškas, kuris yra liet. kariuomenės organizavimo Tarybų veikiančiojo komiteto sekretorius. Jis plačiai aiškino kariuomenės reikala, kad viskas daroma, kad gauti iš S. V. valdžios leidimą. Kol kas dar galutino atsakymo negauta. Pranešė, kad čion ant vietos yra mobilizuojama jaunųjų buriai; į trumpą laiką turės susirinkimą sutvarkymui karininkų. Vietos lietuvių tarpe prašė paramos. Atstovai vienbalsiai prižadėjo remti visais galimais būdais.

Serž. V. Vaškas deda visas pastangas kariuomenės reikale.

Viršui paminėta tik keletas darbų, kuriuos vietinė Taryba užbriežus atlikti. Ji jau nuveikė labai daug darbo vietos lietuvių tarpe. Taryba skleidžia obalsį vienybės, broliškos meilės. Taryba neskirsto lietuvių į partijas, bet šaukia visus į darbą į vienybę gelbėti Lietuvą. Taryba yra gaivinanti įjega demokratinės Lietuvos idealų. Tarybos tikslas skleisti lietuvių obalsį, nekludant žmonių įsitikinimų. Taryboje dalyvauja tautiškų ir pažangesnių katalikiškų dr. jū ir kuopų atstovai.

Taryboje uoliausia veikia sandariečiai. Taryba turi didelę reikšmę vietos lietuvių tarpe.

Draugijos Atstovai.

DETROIT, MICH.

Kemėšis besauvaliaudamas neatiskiria 2000 nuo 200. — Bijo seimo.

Geg. 4, atsibuvo vyčių vakaras, kur vietinis klebonas Kemėšis išrėžė spycių ir pasiūlė rezoliuciją. Choras dainavo, vaikai deklamavo ir pianu skambino. Pabaigoje sulošė „Užkerėtą Jack“.

Kemėšis sako, rezoliucija turi būti priimta ir pasiūsta prezidentui Wilsonui į Paryžių. Tuojais išsiėmęs rezoliuciją perskaitė, kurioje skamba, kad tasai vakaras yra Detroito lietuvių visuomeniškas susirinkimas. Manau sau, geras tai visuomeninis susirinkimas, kur vyčiai sau biznį daro imdami po 35 įžangos nuo žmonių. Perskaitęs rezoliuciją sako: „Dabar balsuosime“. Bet vienas kareivis pašokęs sako: „Klebone, suskaitykime, kiek žmonių yra, tai žinosime, kiek pažymėti rezoliucijoje“. Klebonas atsako, kad jisai jau parodė 2000 žmonių ir tegul tait bus. Bet biskų užraudęs sako: „Žinoma kad šičia žmonių nėra nei pusės, bet balsuosime. Kas už rezoliuciją — pakelkite rankas“. Žmonės pakankamai, priešingų nėra. Tuom ir užsibaigė. O ištikrųjų žmonių buvo nedaugiau 200. Na ir ką dabar žmonės manote apie tokias rezoliucijas, kurias klebonas klebonijoje parašo ir taip skelbia.

Žmonės dabar juokauja, kad kunigas bažnyčioje įsidrąsinęs ir salėse meluoja. Juk su melagingomis rezoliucijomis nepadarysi jokio spaudimo į taikos konferenciją prieš Lietuvos užgriobikus. Aš neturiu nieko priešingo išnešimui rezoliucijų įvairių draugijų bei organizacijų parengime, bet tokiuose bizniškuose vakaruose melagingai sutaisytose rezoliucijose tai jau nėra nieko gero apart žeminimo vertės teisingų rezoliucijų.

Jeigu klerikalams rupėtų Lietuvos likimas, tai jie visai kitaip darbuotųsi. Viršminėtame vakare nereikėjo daryti sau biznį, bet reikėjo pasitarti su visų dr. jū valdybomis ir visiems pasitarus, tada šaukti visuomeninis susirinkimas. Gi pagal jus elgimasi aišku, kad jums ne Tėvynės gerovė rūpi, o jums tik norisi pasirodyti, kad veikiate dėl Tėvynės ir vilką paslėpti avies kailyje. Jūs tas darbas ir tie gražūs žodeliai apie Tėvynę, nepaėina iš širdies, o tik tai nuo lupų ir jie yra veidmaningi. Tai geriausia paliudija tas dalykas, kad jūs užtėlėjote šaukiamą Am. Lietuvių Vis. Seimą, Birž. 8, 9, 10, 11 ddd. Chicagon. Iš to aišku, kad klerikalai su savo taryba lauks, kada taikos konferencija priskirs Lietuvą prie Lenkijos, tai tada klerikalai šauks davatuk Seimą, sukalbės poterių ir išsisikirstys. Perdėm aiškiai matosi, kad mūsų klerikalai teikia Lietuvai meškos patarnavimą.

Kunigas čia organizuoja kokią tai prekybos bendrovę, kurios šėrai po \$25.00. Manoma statyt šv. Juoz. svetainę, ir

del to taip pavadinama, kad „bedieviai“ jon neieitų. Publikoje pasigirdo balsas: „Uždėkite kryžių ant durų, tai bus saugiau“.

Pabaigoje kalbėjo kareivis.

Tėvynės Mylėtojas.

NAUGATUCK ir U. C., CONN.
Eksproprijatorius scenoje.

Mūsų teatrališka draugija ne seniai pastatė scenoje veiklą „Eksproprijatorius“. Publikos susirinko gana daug ir lošimu visi buvo patenkinti, kadangi mūsų aktoriai jau visai puikiai prisiruošę ir sąžiningai atliko roles. Publika labai ramiai užsilaikė, — garbė jai už tai. Prieš prasidėsiant lošimui buvo deklamacijų. Abelnai dabar mūsų kolonijos lietuviai atbudo, sykiu su pavasario gamta. Tai malonus apsireiškimas. — Kalnietis.

CAMBRIDGE, MASS.

Prakalbos. — Koncertas. Kalbos.

Kaip tik Lietuvos Atstatymo Bendrovė surengė prakalbas gegužės 11 d., tai klerikalai, kad pakenkti mūsų darbui, tuoj ant greitųjų surengė savo bendrovės prakalbas 1 val. po p. Kun. Juškaitis bažnyčioj išgarsino, kad tuojau visi eitų į bažnytinę svetainę ir rašytusi prie „katalikiškos bendrovės“. Jis sako, mūsų valdžia katalikiška, tai turim turėti ir pirklybos bendrovę katalikišką. (Tur-but greit pradės ir visokias prėkes pirk katalikiškas, kaip tai gyvulius, padarus, mašinas, ir tt.). Bet nepaisant klerikalų stypėjimo, L. A. Bendrovės prakalbos įvyko. Kalbėjo prof. Keistutis Šliupas ir sandarietis p. J. Kerdiejus. Publikos atsilankė 135 ypatos. Šėrų parduota už 350.00. Vakaro vedėjas, p. P. Bartkevičia, kai po atminčiai atsilankymo gerb. prof. K. Šliupo suteikė dovaną auksinę plunksną už tai, kad jis tą vakarą daugiausiai pirkto L. A. Bendrovės šėrų.

Geg. 10 d. buvo koncertas, surengtas keletos dr. jū del atlyginimo benui Tapo sulošta veiklas „Piršlybos“.

Tuli bažnytinio choro nariai ir vargoninko solistai pykino publika nemokėjimu užsilaikyt ant scenos: žiovavo, šaipėsi, kraipėsi, ką tai krinto ir spjaudė. Laimė, kad tame koncerte buvo Cambridge'iaus beno vadovas p. L. Buinis su savo draugais, tad dalį koncerto atliko gerai.

Pas mus žmonės kalba, kad „Darbininko“ štabas kraustosi iš proto: dar nenustoję šmeižę šv. Juozapo Draugystę ir pradėję šmeižti pavienias ypatas. Dabar prisikabino prie p. Janeliuno, buk spavieonės neinaš, esąs laisvamanis... Rašo, buk šv. Juozapo Dr-stės susirinkime jis skaitęs apkaltinimus prieš „Darbininką“. Gi ištikro tas žmogus prie šv. Juozapo Dr-jos nepriguli, nei jokių raštų neskaityt. Jis yra katalikas, ir geras parapijonas. Iš to aišku, kad „Darbininko“ štabe kas nors negerai darosi. Gal tai pasekmė tų „bombų“?

K. Sidabras.

ANSONIA, CONN.

Kunigas bijo seimo. Jis semia žinias iš lenkiškų laikraščių, neaukauja Lietuvos reikalams, pats neišduoda atskaitų, o kitus šmeižia.

Visasvietinei karei užsibaigus visose kolonijose lietuviai subruzd rinktį aukas del išgavimo Lietuvai laisvės. Bet pas mus Ansonijoj dar ilgai buvo tylu, ramu, — niekas neveikė del Lietuvos laisvės išgavimo, tarytum, kad čia negyvena lietuviai arba joms neapėina Lietuvos klausimas. Štai kame priežastis: čia lietuviai daugiau pasitiki kunigams, kuomet kunigas pasako, tuomet dirbama, bet jei kunigas tyli, tai ir visi tyli, nieko nedirba. Laukta, kada vietinis kun. V. Bukaveckas pradės dirbti. Bet apsiavylėm: laukėm,

laukėm, bet kaip nieko negirdėti, taip negirdėti.

Kadangi ilgiaus nebuvo galima laukti, todėl susaukėme pirmą susirinkimą 24 d. lapkričio 1918, kur tapo išrinkta komitetas. Nuo tos dienos pradėjome rinkti aukas del išgavimo Lietuvai laisvės. Taipgi nemažai surinkome, bet jeigu kunigas nebūtų trukdęs aukų rinkimą, būtų galima surinti ne \$1200,00, kaip kad surinkta, bet tris sykius po tiek arba dar ir daugiau, nes Ansonijos lietuviai pirmutiniai yra pasižymėję savo duosnumu: kada tik buvo koks rinkimas, visuomet ansoniečiai daugiau sudėdavo, negu kitos kolonijos proporcingaliai. Bet, „pasidėkavojant“ vietiniam kunigėliui, šiūom kartu surinkome mažai, nes nuo pat dienos susitvėrimo Liet. Laisvės Komiteto, kas nedėdienis bažnyčioje per pamokslą šmeižia ir visai užsiima ant veikėjų, kurie neduoda kunigui palaikyti tamsybę ir snaudžiant vadovaut ne dvasiškų darbui. Kas-link Lietuvių D. pinigų, kun. neseka dalykų, bet sako: „Surinko šimtus tukstančių, bet kur jie dabar yra? Bedieviai, šliuptarniai naudojami tais pinigais, taip ir su šiais pinigais bus. Todėl neduokit tiems bedieviams“ ir t. t.

Bet jau pastaruoju laiku tai visai išėjo iš ribų, nes tiesiog vagingis vadina veikiančius del Lietuvos žmones.

Štai pavyzdys: 4 d. geg. 1919, buvo prakalbos parengt. SLRK. Kalbėjo p. šimutis dviem atvejais: apie SLR-K. ir apie Lietuvos politiką ir jos praeitį. Pas-kui užlijo kunigėlis kalbėti. Pradėjo tautininkai reikalauja seimo, reikalauja vieno fondo. Kaip-gi mes katalikai galime vienyti fondus, kad mes surinkome į katalikų fondą \$300,000.00, laisvamaniai surinko apie 40,000,00. Tai dabar sulyginkite, ar mes galime kalbėtis kai su lygiais. Toliaus pradėjo šmeižti vietiniai komiteta: „Aš girdėjau, kad laisvamaniai Ansonijoj surinko \$900.00, bet kur jie juos padėjo, kad neišduoda atskaitų (suprask, neatneša pinigų jam). Musėt laisvamaniai pirmininkai sekretoriai ir kareiviai nori pavogti pinigų,“ — tokių ir daug kitokių nesąmonių pripasakojo.

Tai matote kokios kunigų kalbos. Kunigėlis sako, kad mes neišduosime atskaitų. Atskaitas išduodame susirinkimuose, bet jei kunigas nesilanko, tai mes nekalti. Apart to juk ir laikraščiuose garsiname visų aukavusių vardus ir kiek aukavo. Ant nelaimės mūsų kunigėlis neskaityti lietuviškų laikraščių, bet todėl nei nežino, ar yra duodamos atskaitos, ar ne, ir kur surinktieji siunčiami. Mat kunigėlis mano, kad kaip jis surinktus pinigus nesiunčia bet laiko pas save (dar nuo šv. Tėvo paskirtos dienos 20 geg., 1917, sako, turi \$80.16), ką žmonės suaukavo tuo tikslu, kad pagelbėjus mūsų broliams Lietuvoje nuo bado apsiginti, o ne čionai dvasiško kišenių laikyti, virš 2 metus ir neaukavęs nori atskaitų, bet jis žino, kad mes aukavome, todėl galės mums atskaitas išduoti, o mes jam.

NEW YORK, N. Y.
Pranešimas.

Paderewskio valdžia kalbasi su Lvovu ir Maklakovu idant perkirsti Lietuvą į dvi dalis; vieną dalį su Vilniumi ir Suvalkiją pasiimsia lenkai, o kita dalis su Kaunu ir Vilkmerge teks rusams. Lenkai jau sėdi Vilniuje, kur plėšia lietuvius. Beto nuo ukrainiečių lenkų imperialistai nori pagrobti Galiciją. Todėl lietuviai, latviai ir ukrainiečiai ren-gia didelį protesto Mass-Mitingą ir koncertą. Kalbės S. V. Senatorius, lietuvių, latvių ir ukrainiečių kalbėtojai. Atvyks iš An-

glijos Lietuvos atstovas p. Cepinskas. Dainuos didžiuliai lietuvių ir ukrainiečių chorai. bei įžymiausi lietuvių ir ukrainiečių solistai: M. Petrauskas, Zazuliak ir kiti.

Tas viskas bus Nedėlioje, 25 Gegužės, 1919, Carnegie Hall., 57 Street ir 7-th ave., New York City.

Lietuviai. parodykime pasauliui, kad mes protestuojame prieš Lietuvos užgrobitus.

Ateikite buriais. Įžanga dygai. Kolektiv nebus. Duryš atdaros 2:30 v. p. p. Prasiidė. 3:00.

Abiejų Tarybų Komitetas.

LAWRENCE, MASS.

Kulkasvaidžiai gatvėse, malšinimui streikierių.

Jau užbaigė trečią mėnesį bestraikuodami ir dar galo nesimatyti. Kadangi jau Lawrence kapitalistai su policija per tris mėnesius darbininkams davė galvas su buožėmis ir grasino revolveriais, bet jų tas žiaurus pasielgimas darbininkų alkanų nenumalšino ir darbininkai jau yra pripratę prie tokio žiaurios pasielgimo ir darbininkai nieko nebijo.

Tad kapitalistai ir policija stvėrėsi naujo budo.

Štai geg. 5 d. pasirodė gatvėse kulkasvaidis malšinimui streikierių. Automobiliuje susėdė 8 policistai ir pasistatė automobiliuje kulkosvaidį, važinėjo po gatves, ir jie manė, kad darbininkai pamatę tokį baisų "žvėrį", išsigąs ir bijos išeiti ir ant gatvės su tuo "žvėriu", tai tuojau streikieriai ir apsupo tą "žvėrį", kad jie toliau nebegalų išvažiuoti iš tarpo žmonių ir žmonės su nusistebėjimu žiūrė į tą darbininkų malšintoją.

Taip, reiškia Lawrence streikieriai nebijo buožių, mašinų, nė revolverių šaudymo, ir ant galo nebijo nė mašininės kanuolės. Dabar turbūt Lawrence kapitalistai atgabens didžiausią kanuolę, kurią atėmė iš vokiečių, su kuria vokiečiai praeitais metais Paryžių bombardavo. Na, jeigu Lawrence kapitalistai tą didžiausią kanuolę atgabens Lawrence, tai tada negana kad streikieriai eitų žiūrėti į "žvėries", bet ir visi skebai išeitų pažiūrėti.

Užpuolikai norėjo nuliniuoti

Lawrence streikierių vadus.

Geg. 6 d. apie 2 val. nakties, apie 20 apsiginklavusių žmogų, tarpe jų buvo 2 moteris, įsiveržė į hotelį, kur buvo apsigyvenę streikierių vadai, Kleinman (žydai), Caparas (italas). Surišo hotelio sargą ir perpiovė telefono vėlas ir įsigavo į kambarius, pagriebė tik su apatiniais marškiniais ir įdėję į automobilių išvežė. Kleinman, rado sumuštą netoli Lowell, o kitas, Caparas, italas buvo išmestas miške, netoli Andover ir buvo prie jo ir virvė, turbūt norėjo pakarti. Kaip tik tie žmogžudžiai atsitraukė, tai jis spėjo pabėgti į mišką ir dasigavęs į miestą buvo pašauktas daktaras. Kleinman yra atvažiavęs iš New Yorko nuo Amalgamated unijos.

Geg. 6 d. apie 10 val. iš ryto, socialistų kempė tapo baisiai su muštais J. Bronis. Dalykas štai kame: J. Bronis ir K. Gradauskas buvo nuvažiavę į socialistų kempę, tuojau pribuvo vežimas policmonių ir detektyvų. Pirmiausia buvo prisikabinę prie Gradausko, bet prie to nieko nesurado. tada prisikabino prie J. Broniaus ir ėmė visokių dalykų klausinėti. Klausė prie kokios partijos priklausas ir tt. Paskui pagriebė sumušę ir suareštavo. Koks jų tikslas, nežinia.

Kada streikierių Komitetas dažinojo, kad 2 streikierių vadai likosi pavogti iš hotelio, tai tada buvo išrinkta iš centro 7 delegatų nueiti pas policijos viršininką

ką ir buvo užklausta ką jūs manot su tokia tvarka Lawrence? Ar žinot, kad šią naktį mūsų draugu norėjo nuliniuoti? Jis atsakė, kad jis nieko nežino ir išeitit visi lauk, ir jo "nebedėriuokit". Ir pasakė taip, kad jeigu kas atsitiks, tai jis už tai neatsakys. Tai reiškia, streikierius galės šaudyti, mušti ir linčiuoti, ir nieks į tai nesikiš? Tai tau ir tvarka!

Geg. 7 d. kalbėjo M. Bolis ir Z. Jankauskas ir 3 amerikoniai. Visi savo užduotis atliko gerai.

Aukos streikieriams. Iš Brooklyn, N. Y., sukolektuota per Lawrence kolektorius: O. Balienė ir O. Vaitkunienė — \$500. Iš Chicago LMPS. 29 kp. \$15.00.

Streiko reporteris, Pr. Biliunas.

ŽINOTIMAS.

Ant žemės visuose kraštuose yra šimtai, tukstančiai ir net dešėtkai tukstančių įvairiausių mokyklų: pradinė, vidurinė ir aukštesnė.

Šimtai tukstančių ar milijonai jaunų žmonių lanko mokyklas, leidžia tam pinigų, laiką. Vargsta, skursta, kad tiktai lankyti mokyklas. Kodel taip daro?

Kad žinoti!

Visas mokslas, visos mokyklos yra tam, kad žmogų padaryti daugiau žinančiu. Tas, kuris daugiau žino, jam ir lengviau įgventi ir smagesnis jo gyvenimas. Nežinėlis gi žmogus vis skiraudžiamas, jis dirba sunkiausius darbus, gauna mažiausią atlyginimą.

Juo žmogus daugiau žino, tuo jo gyvenimas lengvesnis, patogesnis. Bet kam mums tą žinoti prirodo? Kuomet tas ir be to aišku yra kiekvienam. Visi žino, ką reiškia gyvenime žinant žmogus ir ką nežinėjus.

Mokykla žmogui suteikia pamatinę žinią, išmoka ko reikia ir ko norima išmokyti. Bet ką mokykla išmoka, tas neilgai žmogui pasilieka. Jis greitai daug ką pamiršta.

Kad žmogus būtų visuomet kurse žinių, tai ką jis daro?

Skaityti dienraštį!

Ir ištikro šiandien nėra jokio apšviesto žmogaus, kuris neskaitytų dienraščio. Dienraštis tai žinių ir mokslo papildymas, nuolatinis panaujintojas praktiškų žmogaus žinių. Žmogus mokykloje išmoka teoriją, o dienraštis paduoda gyvenimo faktus, reikalingiausias žinias. Neskaityantis dienraščio žmogus yra kaip ir išmestu iš gyvenimo.

Kad taip yra, parodo ir patys gyvenimas. Tas žmogus, kuris delei kokių nors priežasčių ar tai budamas kelionėje, ar kur kitur, neskaityto dienraščio, kaip paskui jis sueina su kitu, tai sako:

— Neskaitytu laikraščio, neskaityto gyvenimo, tai ir nežinau. Tokį pasakymą nuolat galima girdėti.

Taip elgiasi žmonės, kurie supranta reikalus. Bet ką galima pasakyti apie žmones, kurie sau ramiai gyvena ir nieko nenori skaityti. Ką jie atsiekia? Jie atsiekia tiktai tą, kad patys save išsimeta iš gyvenimo bėgio, patys užsidaro duris nuo gyvenimo ir liuosnoriai atsiduoda skurdui. Žmogus mažai žinių turintis ir nesistengiantis jų įgyti neišvengiamai turi skursti. Tai jau pamatinis gamtinis įstatymas.

Kad žinių užtektinai turėti, suprantama, reikia skaityti tokį dienraštį, kuris daugiausiai paduoda įvairių žinių, moksliškų straipsnių. "Lietuva" dienraštis kaip tiktai ir stengiasi, kad tą viską žmonėms suteiktų. Bet ar žmonės, plačioji liaudis tai supranta, bet dar daug yra tokių, kurie to nesupranta.

O žmonai tai ir yra didžiausia pereiga tų, kurie supranta, pamokyti tuos, kurie nesupranta.

kad stengtųsi įgyti patirimą. O ta gali atsiekti tiktai skaitydami dienraštį "Lietuva". Taigi su prantantieji turėtų šiandien pradėti tą apšvietos ir žinojimo darbą, jei jie nori pagelbėti savo broliams mažiau suprantantiems. Mės senai dirbame, bet mūs vieny darbo nepakanka. Tad visi darban! Lai visi užsirašo žinojimo šaltinį "Lietuva".

Taipgi nusipirkite vieną-kita "Lietuvos" Dienraščio šėra — kaina \$10.00. "Lietuva", 3253 S. Morgan st., Chicago. Ill.

TORONTO, ONT. CANADA. Šv. Juozapo Drja Toronto, Ont. Susirinkimus laiko kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, Accident Hall, Queen ir Bathurst gatvių.

VIRŠININKAI:

Pirmsėdis — A. Morkis, 155 Clermont st. Vice - pirm. — F. Ragina, 712 King st. Kasieri — A. Karašauskas, 53 Stewart st. Finans. rašt. — A. Viliunas, 277½ Chisholm av. E. Prot. Rašt. — J. Bakšas, 53 Stewart st.

LIETUVIŲ FARMERIŲ PRODUKTŲ DRAUGIJA.

Laikę savo pusmetinio susirinkimo ant kurio nutarė kelti pikniką ir pakviest visus aplinkinius ukininkus ir iš toliau miestėlenus. Piknikas bus nedėlioje, 6 dieną Liepos. Įžanga visiems dykai. Apart pikniko, bus lošiamos dvi komedijos: "Jaunikaitis Maise", ir "Kurpius Antanas Kelmelis". Abi štukos juo kingos. Atvažiuosiu lauks mūsų komitetas ant dipo visas tris dienas, kada ateis trukis. Pereitais metais pas mus lankėsi kelias lietuvių iš didmiesių praleidami vakacijas, o šmet galės geriau, nes pas mus pasidaugino gyventojų. Draugijos komitetas kviečia visus širdingai pasilinksmit su mumis draugiskai.

Liet. Farm. P. Dr-jos sekr. J. Martin. Scottsville, Mich.

Šiaudines skrybeles pradės nešioti Gegužės 15 d.

Užprašo visus vyrus atsilankyti, kurie norite gražią šiaudinę skrybelę pirkti.

C. P. YURGELUN, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos: Rytai iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 Vakaraiki 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

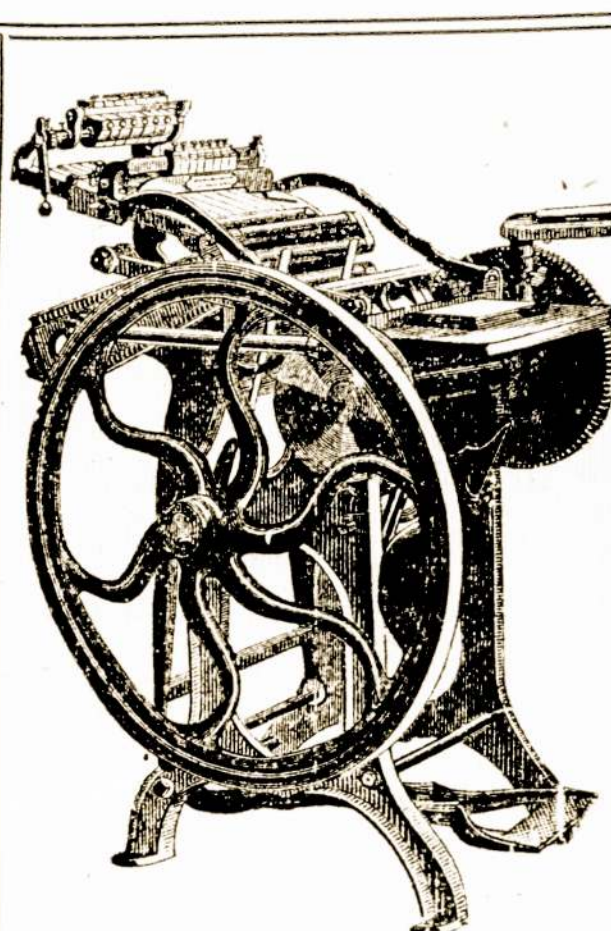
DAKTARAS

A. F. CHRISTIAN 401 Marlborough St. (Netoli Massachusetts ave.) BOSTON, MASS.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryte. Nuo 2 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.

(Šventadieniais ir nedėliomis tos pačios valandos).

401 Marlborough St. (Netoli Massachusetts ave.) BOSTON, MASS.

AR ŽINOTE?

Jeį žinote, bus gerai: — o jei nežinote, tad įsitemkyti šiuos dalykus —

KAD —

"Sandaros" Spauštuvė yra įtaisyta moderniausias įtaisymais — spausdinimo mašinomis ir kitais visais reikalingais įrankiais.

Spauštuvės statrašo skyrius turi geriausią modernią statymo mašiną ir ganėtinai įvairių ir įvairaus punkto raidžių. Taipgi "Sandaros" vedėjai nuolatos daro neskupias išlaidas darbininkų įvairiausių reikalingų įrankių atlikimui gražaus spaudos darbo.

Turi but suprasta, kad jei spauštuvė turi savo tikslu darbus išleisti gražiai sulgyt dailės skoniu, tad it medžiaga — gerą popierą ir gerus juodylus — duoda; taipgi darbų padirbimą labai atydziai prižiūrima.

"Sandaros" leidėjai ir vedėjai samdo - užlaiko gerus darbininkus spauštuvinkus, kurie turi tinkamiausį išsilavinimą savo amate ir todėl moka gražiai darbus padirbti.

Užsakymai sulgy tarto laiko išpydomi be jokio užvilkinimo.

TODĖL —

Mes gauname užsakymus nuo įvairių draugijų, organizacijų ir įvairių biurių iš daugumos miestų ir miestelių. Už darbo saunaus padirbimą, mes prie apmokėsties gauname pagrimo ir padėkos žodį. Tas yra geru pasiludijimu "Soros" spauštuvei.

Bet už vis geriausiu paludijimu mums pasitarauja tas, kad mūsų spauštuvė čia ant vietos Bostone, kur yra kelios kitos spauštuvės — mūsų konkurentės — nuolatos gauna užsakymus dirbti šaunius darbus dailės draugijoms — jų teatriniams vindintojams įvairias afikas, programus — taippat net ir amerikonių dailės draugijoms.

Visi Bostono žymus progresyviski biiznieriai mums duoda darbus! Įvairioms draugijoms mes esame darę ir darome eiles konstitucijų, varokų ir prakalbų apskelbimų ir kitokių įvairiausių darbų.

NEBRANGIAI —

Mes imame už darbus, nors tiesa ir į pigumą netikime. Gražus, geras darbas ima laiką jo atlikimui ir duodama gera medžiaga — išsuoja pinigą. Vienok mes neturėje mums išmetinėmu, kad mes ką "apluptume". Tas reiškia, kad žmonės duodant mums darbus yra pilnai patenkunami mūsų kainomis taippat gerai kaip ir atlikimu jų užsakymų.

Organizacijos, Draugijos, Knygų Leidėjai ir Biznieriai!

Jeį Jūs turite spaudos darbų — jei jums reikalinga geri spauštuvinkai jų atlikimui, "Sandaros" Spauštuvė gali jums darbą atlikti kotinkamiausiai.

Su užsakymais kreipkitės šiuo antrašu:

"Sandaros" Adm., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 52015.

Kankles

Siųsk vieną dolerį prenumeratoras "Kanklės", po vardu: "Kanklės — Trett Metal" ir jas pilnai gausi gegužės mėnesyje.

"Kanklės" už 1917 m. \$1.50

"Kanklės" už 1918 m. \$1.50

"Girių Karalius" opr. \$3.00.

bet iki 1 d. birželio papiginta kaina — \$1.50 už knygą.

Rašyk:

Mikas Petrauskas, 769 Broadway, So. Boston, Mass.

Savaitraštis "Dirva"

pradeda eiti nuo vasario 21 dienos ir po tam eis reguliariškai kas savaitė. Formates pasilieka kaip buvo ir bus posenovei 8-ų puslapių, 12 point raidėmis, tai yra didesnėmis, kaip pirma buvo, aiškesniam skaitymui ir supratimui mūsų skaitytojams. Kolei kas pasilieka po senu antrašu, o apie persikraustymą skaitytojams bus pranešta.

Kaina metams — \$2. Pusei — \$1. Pažiūrėjimui num. dovanai.

"DIRVA"

2004 St. Clair av. Cleveland, O.

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkikas

DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gyvartuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.

176 Harrison ave., Boston, Mass.

Tel. Richmond 2957-M.

Dr. David W. Rosen

Gydo visokias ligas, chroniškas ir slapas vyrų ir moterų ligas. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.

321 Hanover st., Boston, Mass.

Labai Puikus RESTORANAS!

Geriausią vietą del vyrų pietus ir vakarienę suvalgyti. Lietuviški valgiai gaminami.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

*Akių Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

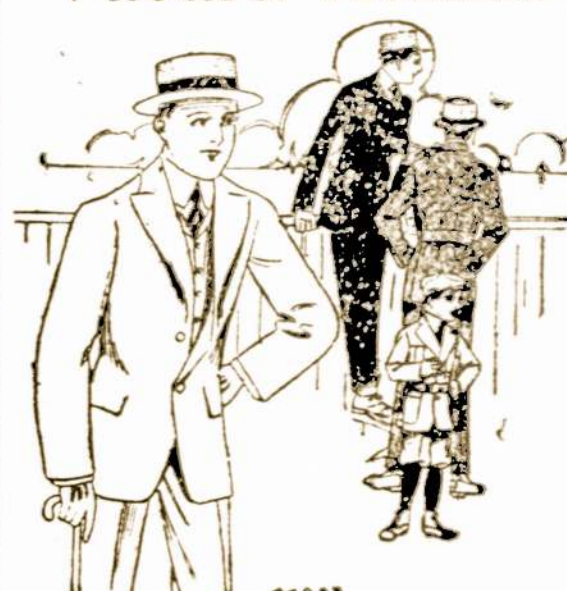
Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD

Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kuriuos mes pasiuvam puikiai sulig vasaros "block" sistemos kirpimo. Šitai pasiuti drabužiai geriausiai tinka košnam žmogui. Žemos kainos — darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors, K. Plioplis, A. Samokaitis asv. 278 Broadway, South Boston, Mass.

PUIKIAUSIA SO BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA

JUOZO KAZIUKONIO.

Užlaikau geriausius barberius, pridabojų švarą, skutame ir kerpame visokiomis madomis — kaip kas nori.

Turiu švarią pirmos klasės pirtį ir galima išsimaudyti.

224 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIENINTELIS LAWRENCE

Kriaučius

kuris pabaigęs Rutes sistemos kirpimo mokyklą. Labai gražiai daro drabužus vyrams ir moterims iš gerų audėklų ir pigesne kaina negu kitur. Taigi reikale užteikite ir persitikrinkite o visuomet busit užganėdinai. Kreipkitės šiuo antrašu:

P. VALIULIS,

42½ Haverhill st.

Lawrence, Mass.

Tel.ingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasauly yra vartojamos. Galit reikalaut per lais, kuo o aš prisisiūsiu per expresą.

K. ŠIDLAKUSAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 21014 ir 21013

Bell Phone Dickinson 3965 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandos:

Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaraiki, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

Nusipirk Mosties

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtrmus raundonus, juodus arba šlakus ir pralina visokius spuogus nuo veido. Kaina dežutės 50 c. ir \$1. Pinigus galit siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS

P. O. BOX 36, Holbrook, Mass.

Vietos žinios.

Seimo Reikalai. Nors Seimas bus Chicagoje, bet vietinės lietuvių draugijos mato jo svarbą ir žada pasiųsti delegatus, kadangi tame Seime dalyvaus pirmi Lietuvos valdžios atstovai ir daug darbo linkui Lietuvos užtari mo šiam seimui dabar reikia nuveikti. Draugijos siunčia delegatus "Sandaros" redakcijoje gali gauti oficialias mandatų blankas. O iš Bostono nors keli delegatai butinai reikia pasiųsti, nes šis Seimas yra pirmas Lietuvos laisvei prašytus.

Amerikos lietuviai, bendrai sutikim tą Lietuvos laisvės šviesą, kad tamsūs debesiai ją neužsteltų.

Extra.

ALTS. 7 kp. susirinkimas įvyks nedėlioje, geg. 25 d. 1 v. p. p. Sandaros kuopos kambariuose, 409 W. Broadway. Visi nariai malonėkite ateiti, nes turime apkalbėti klausimą siuntimo delegatų į Seimą.

A. Dembinas, pirm.
P. Zokaitis, sekr.

Simano Daukanto Mokyklos Rengiamas Vaikų Bilius bus Lietuvių Salėje nedėlioje gegužės 25 dieną, pradž. 2:30 v. p. p. Programa labai plati ir įvairi. Kviečiami vaikai ir tėvai.

Šmeizia "Gabija". Savo prakilniū veikimu "Gabija" užsitarnavo visų susipratusių lietuvių pagarbą ir jos nariai yra visų gerbiama žmonės. Bet patentuotasai šmeizikas "Darbininkas" štai ką rašo:

"Gabija" džiaugiasi ir didžiuojasi, kad trijų mėnesių bėgyje prisidėjo prie jos kelias šleivų ir kuprotų asmenų. Sako, tai busi gabūs artistai. Pagyro barščiai išrugomis baltinti".

Nesuprantame, kam tas nešvarus šmeiztas? Nejaugi po tų "bombų" ir persimainymo kelnų ir "Darbininko" štabe užviešpatavo "visų galų suirimas", kuprotas ir šleivas protas "D." redaktorių pasidarė?

Merkynės Vaidyla, žinomas Am. liet. poetas (jis kadaise bendradarbiavo "Ateityje"), rašo R. Mizarai iš Francijos, (iš S. V. militariško beno): "...Stengiuosi gauti paliosavimą iš armijos ir važiuoti tiesiog Lietuvos. Jeigu pavyks, parašysiu plačiau..." Reiškia, visur gerai, bet namie geriausia...

Burys sandariečių iš So. Bostono pereitą nedėldienį dalyvavo Montello, Mass. sandariečių vakarėlyje, kuriame apart draugiško pasilinksminimo buvo ir prakalbų. Tame vakarėlyje suaukauta virš \$40.00 Lietuvos Nepr. Fondui.

Liet. Muzikos Konservatorijos mokinių koncertas, po vadovystės komp. M. Petrausko, įvyks birželio 20 d., Lietuvių svetainėje. Po to prasidės 3 savaičių kursai chorų ir orkestros vadovams. Į Liet. Muz. Konservatoriją (769 E. Broadway, So. Boston, Mass.) ketina atvažiuoti mokinių iš įvairių kolonijų.

"Sand." Red. K. Norkus pereitą nedėldienį kalbėjo Lowell, Mass. ALTS. kuopos prakalbose. Ten pat kalbėjo ir p. J. Sekys iš Lawrence. Prie kuopos prisirašė naujų narių ir parduota daug literatūros.

St. Puta, kuris sugrįžęs iš Suv. Valstijų armijos darbo prie Miko Korano agentūros dabar tapo vyriausiu bosu tos agentūros, t. y. atpirkio firmą nuo p. M. Korano. Visi senieji p. Korano agentūros nariai pasilieka dirbti drauge su p. Puta, o p. Koraną nuilsino ilgos darbo valandos, dėl to jis ši mėta ima vakacijoms. Reikale jis agentūrai pagelbės kaip notarijušas ir taikos teisėjas.

Liet. Sunų ir Dukterų Draugijos piknikas.

Pėtnyčioje, geg. 30 d., š. m., American Felt Darže kampas Hyde Park ave. ir Dana ave., Hyde Park Mass. prasidedant 12-tą val. dieną ir besitęsiant iki vėlai naktį, bus puikus L. S. ir D. D-jos piknikas. Rengėjai užprašo iš visų apielinkų svečius atsilankyti. —s.

Vieša Padeka.

Kunigėlių dienraštis "Dras", No. 116me, duoda Dr. K. Drangeliui, Am. Lietuvių Seimo generaliam sekretoriui, visą gėlę patarimų ir paaiškinimų kaip rengti A. Lietuvių Seimą Chicagoje, Birželio 8, 9, 10 ir 11 dd.

Patarimų straipsnį baigia sekančiu sakiniu: "Manome, kad Dr. Drangelis ir "Lietuvos" skaitytojai tikrai bus dėkingi mums už tuos paaiškinimus."

Ištiesų, kiekvienas žmogus, podraug ir "Lietuvos" skaitytojai, kurie žymiai prisideda rengime Amerikos Lietuvių Seimo, yra ir bus visuomet dėkingi nevien "Draugui", bet ir visiems tiems, kurie tokia sunkiame darbe stengiasi suteikti paaiškinimus tuomi palengvindami Seimo Rengimo

Komitetui atsakomybės našta. Vien bereikalingas priminimas buti "Draugui" dėkingais už jo patarimus, jei bent "Draugas" manė, kad rašantys šiuos žodžius bandys už gerą blogu užmokėti.

Jau kelintu kartu Seimo Rengimo Komitetas primena visuomenei, kad duotų savo paaiškinimus ir sumanymus Seimo rengėjams, tuo labiau, kad Komitetas nori dirbti drauge su visais ir mielai laukia visuomenės patarimų. Nekartą atsitiko, kad iš galvos bemokslio (nemokančio pasirašyti) kilo didelės mintys ir atnešė žmonijai didelę naudą. Nuo "Draugo" vien to laukiama, nes "Draugas" vedamas mokintų ir gabių žmonių.

Taigi, nenorėdamas paklikti "Draugui" skolingų už patarimus Seimo reikaluose, šiuomi, iš gilumo Lietuvos sunaus širdies, tariau didelį ačiū.

Dr. K. Drangelis.

RED. ATSAKYMAI

Balandėlis, Baltimore, Md., J. S., Worcester, Mass., —ačiū, tilps kitame num.

J. P. C., Ansonia, Conn. —Ačiū už bendradarbiavimą ir prašome ateityje rašinėti, bet apie to kunigo "čampionystę" nedėsimė, kadangi jau daug apie jį buvo pirmiaus rašoma, žmonėms teisybė aiškinama, o kunigų sauvaiavimas visur vienojdas. Kuomet kunigas naujais dalykais "atsižymės", parašykite, tuomet įdėsimė.

Sekančią subatą, 8 val. v. Liet. Salėj, LSS. 162 2 kp. iš Bostono stato 4-rių veiksm. komediją "Vagis".

SIUVĖJA

M. Andriūšiūtė - Ambrazaitienė atidarė siuvimo vietą po No. 366. W. Broadway, viršui "Sandaros" ofiso. Siuva visokius drabužius moterims, merginoms sulyg naujaisios mados. (22)

LIETUVIŠKAS PAINTERIS.

Jeigu kam reikia nudažyti namus, padaryti dekoracijas kambariuose ir visokius pataisymus, kreipkitės prie manęs. Dirbu gerai ir pigiau už visus. Adresas:

Peter Shares,
2 Skrepple Pl., 3-rd st.
So. Boston, Mass.

Liberty Bondsus priima už pilnus \$50 dolerių.

L. A. B-vės atstovas,
P. Bartkevičia,
877 Cambridge st.,
E. Cambridge, Mass.

PUIKUS TEATRAS "VAGYS"

Keturių veiksmų komedija.

Šį puių perstatymą rengia L. S. S. 162 kuopa.

- SUBATOJE,

24 D. GEGUŽIO-MAY, 1919 METU,

Lošimas prasidės 7:45 v. v.

Lietuvių Salėje,
Kampas E ir Silver st., So. Boston, Mass.

BOSTONIEČIAI! Pirmą kartą turėsite progą pamatyti gražią komediją "VAGYS", ir drąsiai žydelį ir miegantį sargą ant sargybos. Visus užkviečia Rengėjai.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

Svarbi žinia iš Lietuvos.

Igaliojimas nuo Lietuvos valdžios.

Paskola Lietuvai yra butinai reikalinga.

Pirkite Lietuvos Atstatymo Bendrovės

šėrus — paremsite Lietuvą atstatyti.

Laivai taisomi ant Baltiko ir Nemuno.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė gavo telegramą nuo Liet. Valdžios atstovo Londone, K. Čepinskio, kurioje praenša, kad Lietuvos valdžia įgaliojo sukelti paskolą Amerikoje ir garantuoja už indėtus žmonių pinigus. Raštu paliudijimas, kaip tik bus gautas, tai tuoj ir bus perduotas. Telegrama sekančio turinio: —

"Lietuvos valdžia prašo sukelti paskolą Amerikoje. Pinigai lieka Amerikoje apmokėjimui už tavorus. Sėklų nereikia. Lietuvos valdžia garantuoja, kad tavorai nebus išsiųsti iš Lietuvos. Raštiškas įgaliojimas ir garantija yra pasiųsta mums ir bus perduota. Gegužio 1 d. Lietuvių atstovai išvažiuoja Amerikon.

(Pasirašo)

K. Čepinskis."

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ senai rengiasi prie sukėlimo paskolos ir tam tikslui organizuoja L. A. B-vės kuopas, kurios ateityj galės but komitetais sukelti paskolą Lietuvos valstijai. Taigi skubėkime tvirti kuopas, nes neužilgo bus reikalinga didelis darbas atlikti.

LIETUVA JAU ATSKIRTA NUO LENKIJOS.

Lietuva jau atskirta nuo Lenkijos. Rubėžiai lenkams, nors negalutinai, bet jau pravesti. Lenkams perdaug duota Gardino gubernijos ir kitų pakraščių. Bet dar nėra galutina ištarmė. Anglai paduoda skirtingus rubėžius lenkams nuo Taikos Konferencijoj apsprestų. Sulyg kitų žinių, tai Latvija ir Igaunija pridėta prie Lietuvos. Bet tai žinios abejotinos. Tik svarbu vienas, kad Lietuvos Nepri gulmybė užtikrinta.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS DARBAI EUROPOJE.

Jau mūsų atstovas **Romanas Karuža** baigia vesti sutartis su Skandinavų laivų linija ir L. A. B. laivai tuojau pradės vaikščioti tarpe Kauno ir Klaipėdos ir tarpe Skandinavijos, Anglijos ir Klaipėdos ar Liepojaus.

AUDINYČIOS LIETUVOJE.

Lietuvos valdžioje esančių žmonių yra didžiausiu noru, kad Lietuvoje L. Ats. B-vė tuojau stengtųs pram. užsiimti ir pirmiau sia audinyčias steigty. Daug žmonių iš Lietuvos prisizada prie šios pramonės. Šis užmanymas tuojau bus kunijamas Lietuvoje.

PASKOLA LIETUVOS VALSTYBEI.

Jau šis klausimas galutinai išrištas tarpe mūsų atstovo R. Karužos ir Lietuvos valdžios Lietuvoj. Skolinama 1,000,000 markų.

REIKIA DAUGIAU PINIGŲ.

Lietuvos Valstybei reikia daug pinigų. Užvedimui pirklybos ir pramonės atstatymui reikalinga kelių milijonų dolarių. Sudarykime mes, Lietuviai, šiuos pinigus.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė šiemet nori vieną milijoną dolarių. Dėkitės į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, nes tuomi pri-gelbėsite Lietuvai atsistatyti!

Visi lietuviai, kaip vienas stokime savo kraštą atstatyti!

Stodami į L. A. B. pasiperkate šėrų. Šėras \$10, bet negalima pirkt mažiau, kaip 5. Už indėtus pinigus mokama dividendai (nuošimtis) ir nemažiau kaip 4 nuošimčiai.

Šėrai kyla savo vertėje.

Klauskite informacijų šiuo adresu: —

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,

(Lithuanian Development Corporation)

320 Fifth Ave.,

New York, N. Y.